

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลดอนโพธิ์ทอง
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล จัดทำขึ้นเพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการเกษตรที่เกิดจากความต้องการของชุมชน โดยมีการจัดทำให้ครอบคลุมตามประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ทุกด้าน เพื่อจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตร ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๕ บรรจุไว้ในแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตร อย่างยั่งยืนต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ต้องขอขอบคุณองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล หน่วยงานราชการต่างๆ และผู้นำท้องถิ่นทุกคนที่มีส่วนร่วมในการจัดทำ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่น และผู้สนใจต่อไป

นางสาวอลิสสา สะทะหิรัญ

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลดอนโพธิ์ทอง

สิงหาคม ๒๕๖๕

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	๗
สารบัญตาราง	ค
สารบัญตาราง (ต่อ)	ง
สารบัญตาราง (ต่อ)	จ
สารบัญภาพ	ฉ
สารบัญภาพ (ต่อ)	ช
สารบัญภาพ (ต่อ)	ซ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	๑
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๒
๓. สภาพภูมิอากาศ	๖
๔. เส้นทางคมนาคม	๑๓
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๔
๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๑๕
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๒๒
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๒๔
๙. องค์กรและสถาบันต่างๆ	๒๕
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๒๗
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๒๗
๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา และแนวทางแก้ไข	๕๙
๒. การจัดทำ TOWS Matrix	๖๐
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล	๖๒
๑. พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช ปศุสัตว์ ประมง)	๖๒
๒. พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๖๒
๓. พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร	๖๓
บรรณานุกรม	๗๐
ภาคผนวก	๗๑
โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร	๗๒
โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง	๗๕
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน	๗๘
โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว	๘๐

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช	๓
ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๘
ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด - ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๐
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๑
ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕	๑๕
ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕	๑๖
ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านประมง และจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕	๑๗
ตารางที่ ๘ ข้อมูลหนี้สินเฉลี่ย ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๙
ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาประจำปี ปี พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๙
ตารางที่ ๑๑ แสดงข้อมูลจำนวนประชากรของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๒๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๒
ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลดอนโพธิ์ทอง	๒๔
ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๒๕
ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๒๕
ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง	๒๖
ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๒๖
ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑
ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๒
ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๒

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๓
ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๔
ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช (ข้าว) ตำบลดอนโพธิ์ทอง	๓๖
ตารางที่ ๒๘ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๖
ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่การปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๑
ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๑
ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๓
ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๖
ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดอนโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๖
ตารางที่ ๓๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๗
ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่การปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๙
ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๙
ตารางที่ ๓๘ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผลต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ตารางที่ ๓๙ แสดงต้นทุนการผลิตมะม่วงต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ตารางที่ ๔๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๔
ตารางที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๕
ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๗
ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตารางที่ ๔๔ ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา และแนวทางการแก้ไข	๕๙
ตารางที่ ๔๕ ตารางการจัดทำ TOWS Matrix	๖๐
ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลตอนโพธิ์ทอง	๖๕

สงวนลิขสิทธิ์
 สำนักงานเกษตร
 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑
ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒
ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓
ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๖
ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๗
ภาพที่ ๖ แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย ในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔	๙
ภาพที่ ๗ แสดงอุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๒
ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๓
ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๔
ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ชลประทานตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๕
ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื้อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๑๘
ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๐
ภาพที่ ๑๓ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๔ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๓
ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๔
ภาพที่ ๑๖ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๗
ภาพที่ ๑๗ แสดงร้อยละหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๘
ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๒๙
ภาพที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน รายหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๐
ภาพที่ ๒๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๑

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ ๒๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๕
ภาพที่ ๒๔ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ภาพที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดิน (ชุดดิน) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๗
ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละพื้นที่ทรัพยากรดิน (ชุดดิน) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อน้ำบาดาล) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๘
ภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๓๙
ภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๐
ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๐
ภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๑
ภาพที่ ๓๒ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๒
ภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๒
ภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๓
ภาพที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๔
ภาพที่ ๓๖ แสดงวิธีการตลาดข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๕
ภาพที่ ๓๗ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี	๔๖
ภาพที่ ๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๘
ภาพที่ ๓๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๔๙
ภาพที่ ๔๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐
ภาพที่ ๔๑ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐
ภาพที่ ๔๒ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๐

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๑
ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๒
ภาพที่ ๔๕ แสดงวิธีการตลาดไม้ผล ของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๓
ภาพที่ ๔๖ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๔
ภาพที่ ๔๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๔
ภาพที่ ๔๘ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๕
ภาพที่ ๔๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๖
ภาพที่ ๕๐ แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้	๕๗
ภาพที่ ๕๑ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี	๕๘

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

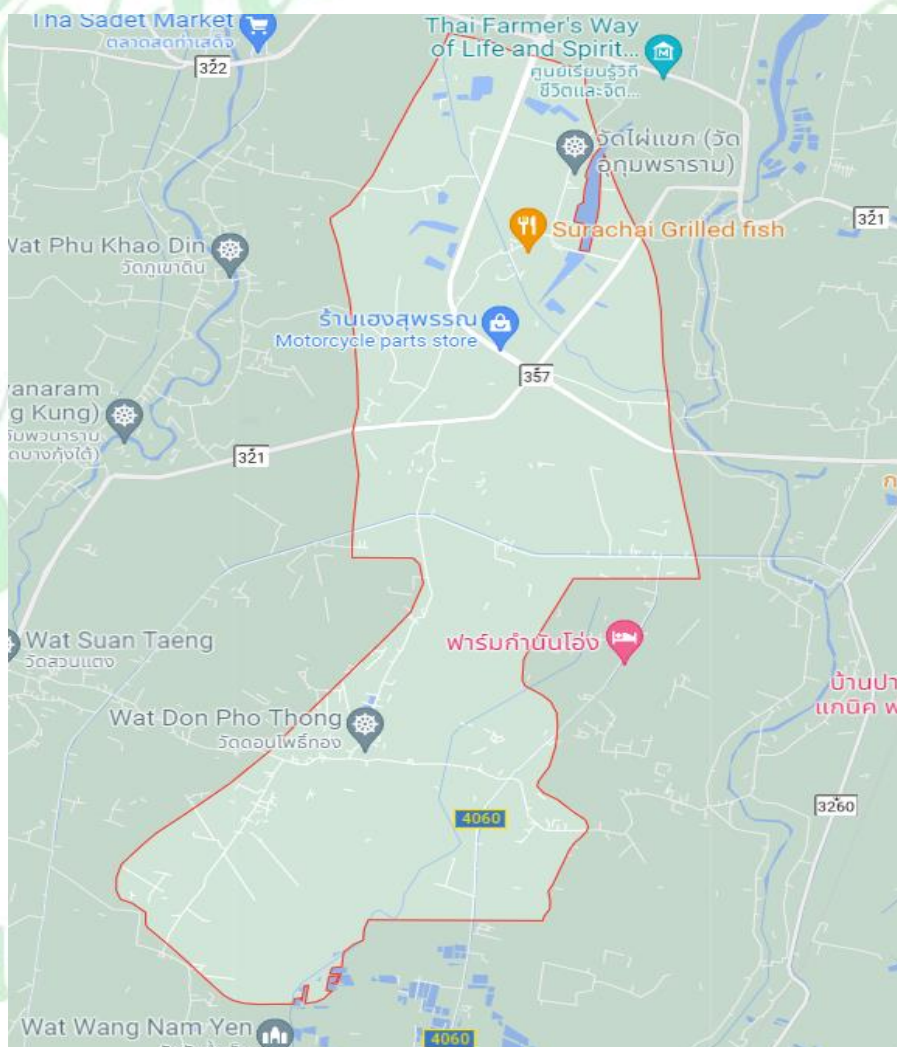
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลดอนโพธิ์ทองตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองจังหวัดสุพรรณบุรี มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๘,๖๕๘ ไร่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อและทิศติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลบ้านโพธิ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลมะขามล้ม และตำบลวังน้ำเย็น อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลดอนก่ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลสวนแตง ตำบลบางกุ้ง และตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อตำบลดอนโพธิ์ทอง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: google.com/maps, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลดอนโพธิ์ทองแยกมาจากตำบลอนก่ายานเมื่อปี ๒๕๑๘ ส่วนใหญ่สมาชิกในชุมชนจะเป็นเครือญาติกัน เคลื่อนย้ายมาจากตำบลที่มีเขตติดต่อกัน ตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนตามเส้นทางคมนาคมทั้งทางบกและทางน้ำ สมัยก่อนเป็นป่าและเป็นพื้นที่ดอน มีต้นโพธิ์ทองปกคลุมนับร้อยต้น เป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์ จึงใช้ชื่อว่า “ตำบลดอนโพธิ์ทอง” ตำบลดอนโพธิ์ทอง แบ่งเขตการปกครองท้องที่ ออกเป็น ๖ หมู่บ้าน ได้แก่

หมู่ที่ ๑ บ้านดอนโพธิ์ทอง	โดยมี นายสุรัตน์ ศรีสุข	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านดอนอ้ายดาว	โดยมี นางธนาภา คำวนศิลป์	ดำรงตำแหน่ง กำนันประจำตำบล
หมู่ที่ ๓ บ้านทองเสื่อข่วน	โดยมี นายจักรพงษ์ เพ็งสุวรรณ	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านสามเหลี่ยม	โดยมี นายขวัญชัย นุ่มสุข	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านไผ่แขก	โดยมี นายสมพร ภู่งพันธุ์	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านหนองลาน	โดยมี นางสาวสุภาภรณ์ เอี่ยมน้อย	ดำรงตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน

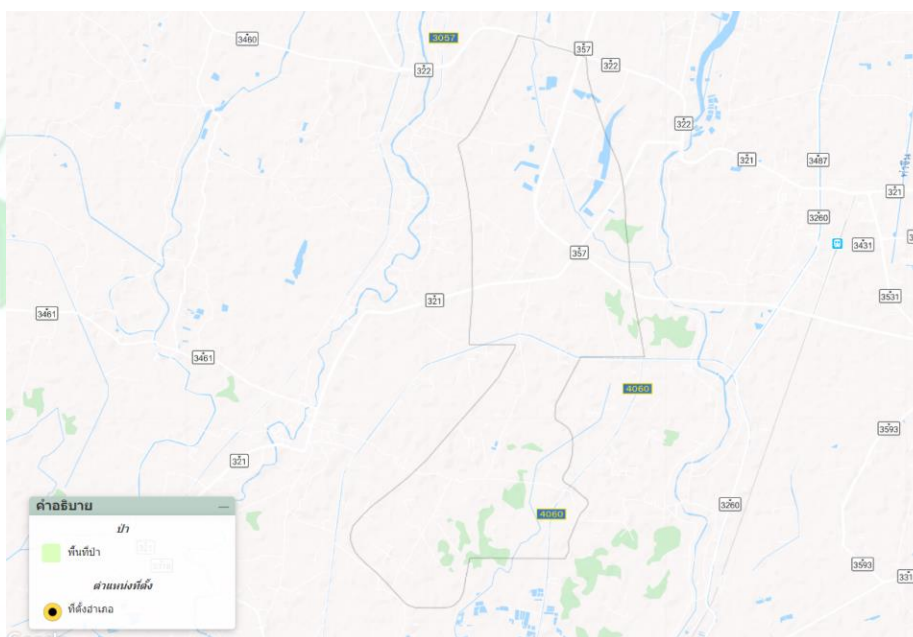
ปัจจุบันได้ยกระดับการปกครองจากเดิมเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลดอนโพธิ์ทอง โดยมีนายสุภัทร ลีอารีย์กุล ดำรงตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลดอนโพธิ์ทอง ไม่มีพื้นที่ปลูกป่าเป็นผืนใหญ่ แต่มีการปลูกต้นไม้บริเวณแนวถนนวัด โรงเรียน ทั้งนี้มีพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด ๑๘,๑๓๑ ไร่ และเป็นพื้นที่แหล่งน้ำ ๕๒๗ ไร่

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

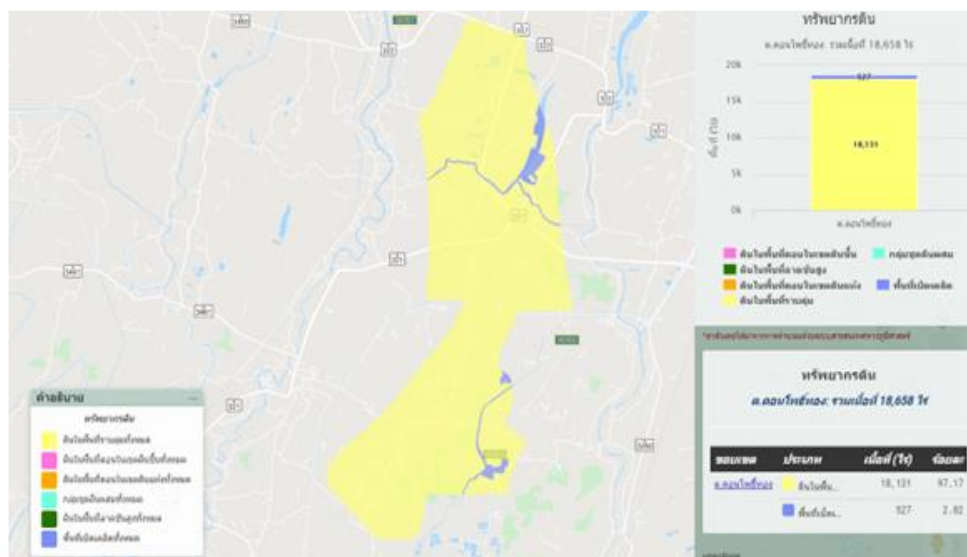

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา: Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลตอนโพธิ์ทองไม่มีพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่มและแหล่งน้ำ

๒.๓ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

มีชุดดินในพื้นที่ จำนวน ๖ ชุดดิน คือ ชุดดินอยุธยา ชุดดินอยุธยา ดินร่วนปนดินเหนียว ชุดดินสระบุรีพบในที่สูง ชุดดินนครปฐม ชุดดินพิมาย และชุดดินสระบุรี แต่และชุดมีความเหมาะสมในการปลูกพืช ดังนี้

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช

ชื่อชุดดิน	การจัดความเหมาะสมของดินสำหรับการเพาะปลูกพืช			
	นาข้าว	พืชไร่	ไม้ยืนต้น	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
อยุธยา	มย.	มม.	มม.	มม.
อยุธยา ดินร่วนปนดินเหนียว	มย.	มม.	มม.	มน.
นครปฐม	มย.	มม.	มม.	มน.
พิมาย	มย.	มย.	มย.	มป.
สระบุรี พบในที่สูง	มย.	มม.	มม.	มม.
สระบุรี	มย.	มม.	มม.	มม.

หมายเหตุ: มย. คือ มีความเหมาะสมอย่างยิ่ง

มป. คือ มีความเหมาะสมปานกลาง

มน. คือ มีความเหมาะสมน้อย

มม. คือ ไม่มีความเหมาะสม

และมีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๑ จำนวน ๘๑๘.๓๗ ไร่ กลุ่มชุดดินที่ ๒ จำนวน ๗๑๕๑.๔๓ ไร่ และกลุ่มชุดดินที่ ๔ จำนวน ๑,๐๑๕๑.๘๑ ไร่ นอกจากนี้ยังแบ่งเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๕๓๐ ไร่ และแหล่งน้ำ จำนวน ๗๐๐ ไร่ รายละเอียดของกลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑๑

ชุดดิน : ชุดดินดอนเมือง (Dm), ชุดดินรังสิต (Rs), ชุดดินเสนา (Se) และชุดดินธัญบุรี (Tan)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลางในช่วงความลึก ๕๐ – ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ – ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ้ ๓ – ๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔ -๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๕ วัน พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ ๒

ปลูกพืชไร่ พืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ เพื่อป้องกันน้ำท่วม ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน ๖ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการด่างเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน ๕๐๐-๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒

ชุดดิน : ชุดดินอยุธยา (Ay), ชุดดินบางเขน (Bn), ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp), ชุดดินมหาโพธิ (Ma), และชุดดินท่าขวาง (Tq)

ปัญหา : ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้นในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจัด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปูน ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยไ้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปุ๋ย ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่องและร่องคูน้ำ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูก ขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋ย ๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการกรดเพิ่มขึ้น เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปุ๋ย ๕๐๐ กิโลกรัม/ไร่

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๔

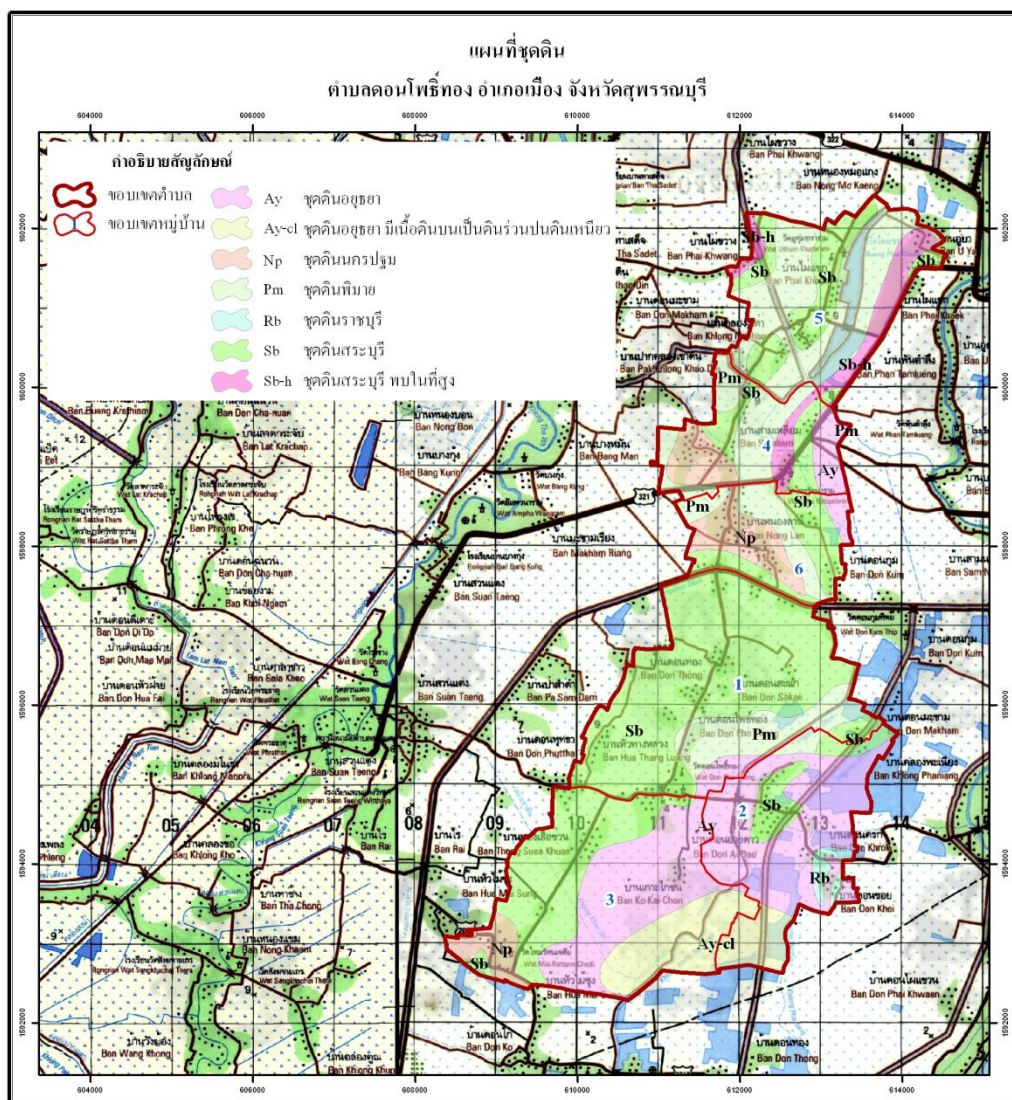
ชุดดิน : ชุดดินบางมูลนาก (Ban), ชุดดินบางปะอิน (Bin), ชุดดินชัยนาท (Cn), ชุดดินชุมแสง (Cs), ชุดดินพิมาย (Pm), ชุดดินราชบุรี (Rb), ชุดดินสระบุรี (Sb), ชุดดินสิงห์บุรี (Sin), ชุดดินศรีสงคราม (Ss), ชุดดินท่าพล (Tn) และชุดดินท่าเรือ (Tr)

ปัญหา : โครงสร้างแน่นทึบ ดินแข็งแฉะและแตกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว โดยทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คูน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร ร่องแปลงปลูกอยู่สูงจากระดับน้ำที่เคยท่วม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลคอนโหล่ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๐)

๓ สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศโดยทั่วไป จะได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านในเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้เกิดสภาพอากาศหนาวเย็น ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดอากาศร้อน ในเดือนมิถุนายนถึงเดือนกันยายน จะมีลมมรสุม ตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านทำให้เกิดฝนตกชุก

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูกาลปกติแบ่งเป็น ๓ ช่วง ตามลักษณะลมฟ้าอากาศ ได้ดังนี้

๓.๒.๑ ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุม ตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและแห้ง จะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศ

ไทยในช่วงนี้ แต่เนื่องจากจังหวัดสุพรรณบุรีอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกดอากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะต่ำกว่าภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นต่ำกว่าสองภาคดังกล่าว โดยเริ่มมีอากาศหนาวประมาณเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป

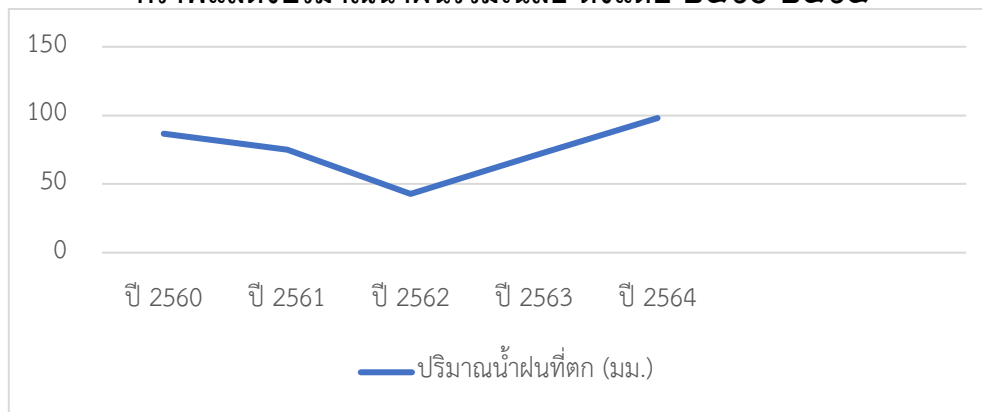
๓.๒.๒ ฤดูร้อน เริ่มเมื่อ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลง คือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้จะมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบน ทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน แต่มีบางปีที่มีอากาศร้อนจัดที่สุดอยู่ในเดือนพฤษภาคม เช่นปี ๒๕๐๖ ๒๕๔๖ ๒๕๔๘ ๒๕๕๓ ๒๕๕๔ ๒๕๕๕ ๒๕๕๗ ๒๕๕๙ ๒๕๖๓

๓.๒.๓ ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่มีมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทย ร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะเลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปี และเป็นช่วงที่มีความชื้นสูงเช่นเดียวกับเดือนตุลาคม

๓.๓ ปริมาณน้ำฝน

สภาพอากาศ อุณหภูมิ ความชื้น และปริมาณการกระจายตัวของฝนที่ตกในเขตตำบลดอนก่ายานจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคมทั้งนี้จะมีฝนตกมากที่สุดในเดือนกันยายน-ตุลาคม ระยะเวลาที่ฝนตกในท้องที่เป็นตัวกำหนดเพื่อใช้ประกอบในการปลูกพืชที่เหมาะสมกับปริมาณน้ำฝนที่ตกในแต่ละปีและปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมา (๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๗๔.๗๔ มิลลิเมตร โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากที่สุดในปี ๒๕๖๔ มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๙๘.๐๙ มิลลิเมตร และช่วงเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม จะมีฝนตกมากที่สุด ทำให้เกษตรกรมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร (ตารางที่ ๒)

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝนรวมเฉลี่ย ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔

ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๕ ปี ตั้งแต่ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ปริมาณน้ำฝนที่ตก (มม.)				
	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)	๘๖.๗๓	๗๕.๒	๔๒.๘	๗๐.๙	๙๘.๐๙
๑. มกราคม	๑๔	๐.๔	๐.๘	๐	๐
๒. กุมภาพันธ์	๐	๕.๓	๐	๐	๓๓.๑
๓. มีนาคม	๙๖.๙	๔๕	๐	๑๗.๕	๔.๓
๔. เมษายน	๑๙.๗	๑๐๕.๕	๕๐.๕	๑๒.๙	๑๖๙.๗
๕. พฤษภาคม	๒๕๔.๑	๑๓๗.๗	๑๐๗.๗	๒๓.๔	๑๔๙.๔
๖. มิถุนายน	๔๒.๔	๖๗.๙	๖๒.๖	๑๐๑.๑	๙๔.๖
๗. กรกฎาคม	๑๙๒.๒	๕๒.๔	๒๘.๑	๑๖๓.๔	๑๐๘.๗
๘. สิงหาคม	๓๒๐.๒	๘๒.๘	๖๒.๘	๗๕	๑๕๕.๖
๙. กันยายน	๕๕.๙	๑๘๔.๓	๑๒๓	๑๗๐.๒	๓๒๐.๒
๑๐. ตุลาคม	๓๐๔.๕	๑๘๖.๒	๗๑.๙	๒๘๑.๕	๑๐๙.๑
๑๑. พฤศจิกายน	๔๓.๘	๑๖.๓	๕.๘	๓	๑๗.๗
๑๒. ธันวาคม	๓๑.๙	๑๘.๑	๐	๒.๘	๑๔.๗

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

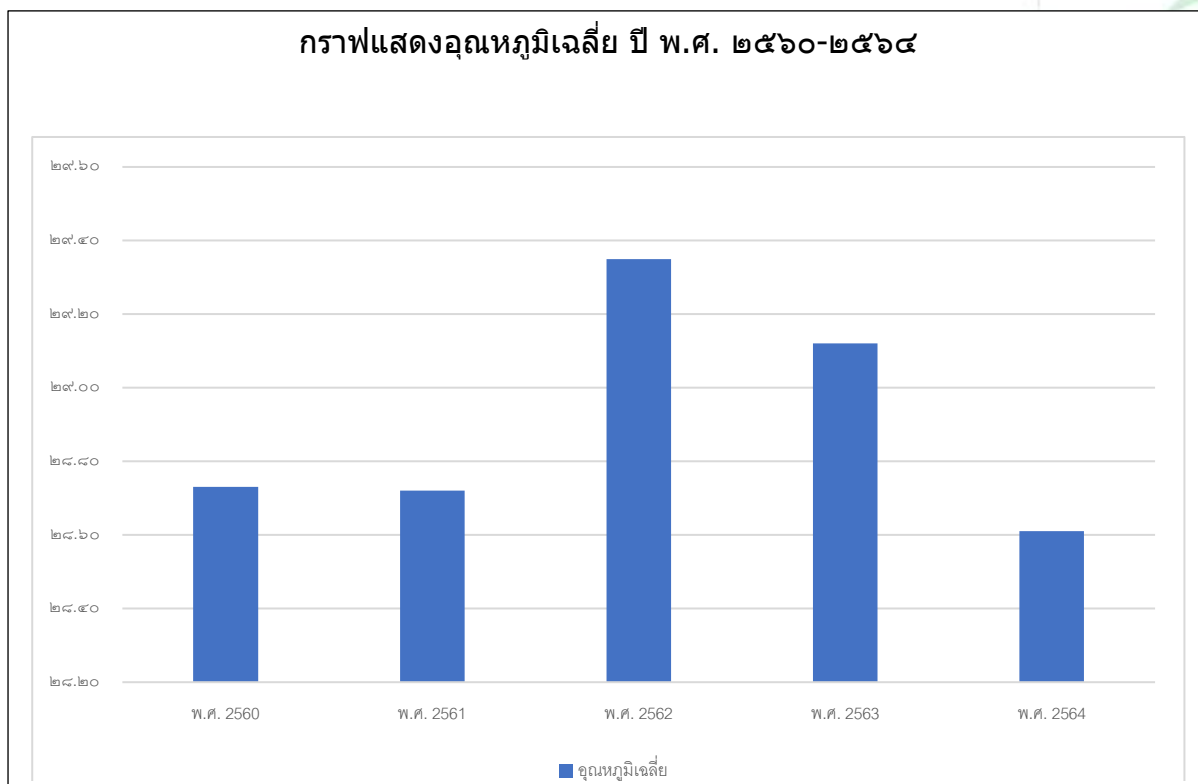
อากาศหนาวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิประมาณ ๑๔ – ๓๘ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๘.๐๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๔.๘๐ °C อากาศร้อนช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อุณหภูมิประมาณ ๑๘ – ๔๑ °C อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๙ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๑๘ °C นอกจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝนคือเดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๔๐.๗ °C อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย ๒๒.๕๐ °C ในส่วนของความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%) ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๗๓.๗๓ % ซึ่งสูงสุดในเดือนตุลาคม ๗๙.๘๖ % และต่ำสุดในเดือนธันวาคม ๖๘.๔๔ % และถ้าดูเป็นปีจะพบว่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยต่ำสุดในปี ๒๕๖๓ อยู่ที่ ๓๗.๑๗ % และความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในปี ๒๕๖๐ อยู่ที่ ๙๗.๘๓ % (ตารางที่ ๓)

๓.๕ พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่เคลื่อนผ่านเข้าสู่บริเวณจังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนใหญ่เป็นพายุดีเปรสชันที่มีกำลังอ่อนหรือเป็นพายุดีเปรสชันที่อ่อนกำลังลงจากพายุโซนร้อนและความรุนแรงมีไม่มากนัก แต่ส่งผลให้มีฝนตกหนักลมกระโชกแรงและเกิดน้ำท่วมบางพื้นที่รวมถึงเกิดความเสียหายต่อสาธารณูปโภคต่างๆ ได้ ซึ่งพายุนี้มักเกิดในช่วงฤดูฝนโดยส่วนมาก และเกิดในทะเลจีนใต้ และมีบางส่วนที่เกิดทางมหาสมุทรแปซิฟิกด้านตะวันตกเคลื่อนตัวผ่านประเทศเวียดนาม และลาวเข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย หากพายุดังกล่าวยังคงมีกำลังแรงอาจเคลื่อนตัวเลยไปถึงภาคเหนือหรือตรงมายังภาคกลาง โดยเฉพาะเดือนกันยายนและตุลาคม

จากสถิติที่บันทึกตั้งแต่ปี ๒๔๙๔ ถึงปี ๒๕๖๓ พบว่ามีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านจังหวัดสุพรรณบุรีทั้งหมด ๖ ลูก ซึ่งมีกำลังแรงขณะเคลื่อนผ่านเป็นพายุดีเปรสชันทั้งหมด โดยเคลื่อนเข้ามาในเดือนพฤษภาคม ๑ ลูก

(๒๕๐๔) เดือนกรกฎาคม ๑ ลูก (๒๔๙๔) เดือนกันยายน ๒ ลูก (๒๕๐๖, ๒๕๑๕) และเดือนตุลาคม ๒ ลูก (๒๕๑๗, ๒๕๒๖)

ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๕ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๓ แสดงข้อมูลอุณหภูมิสูงสุด – ต่ำสุด รายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

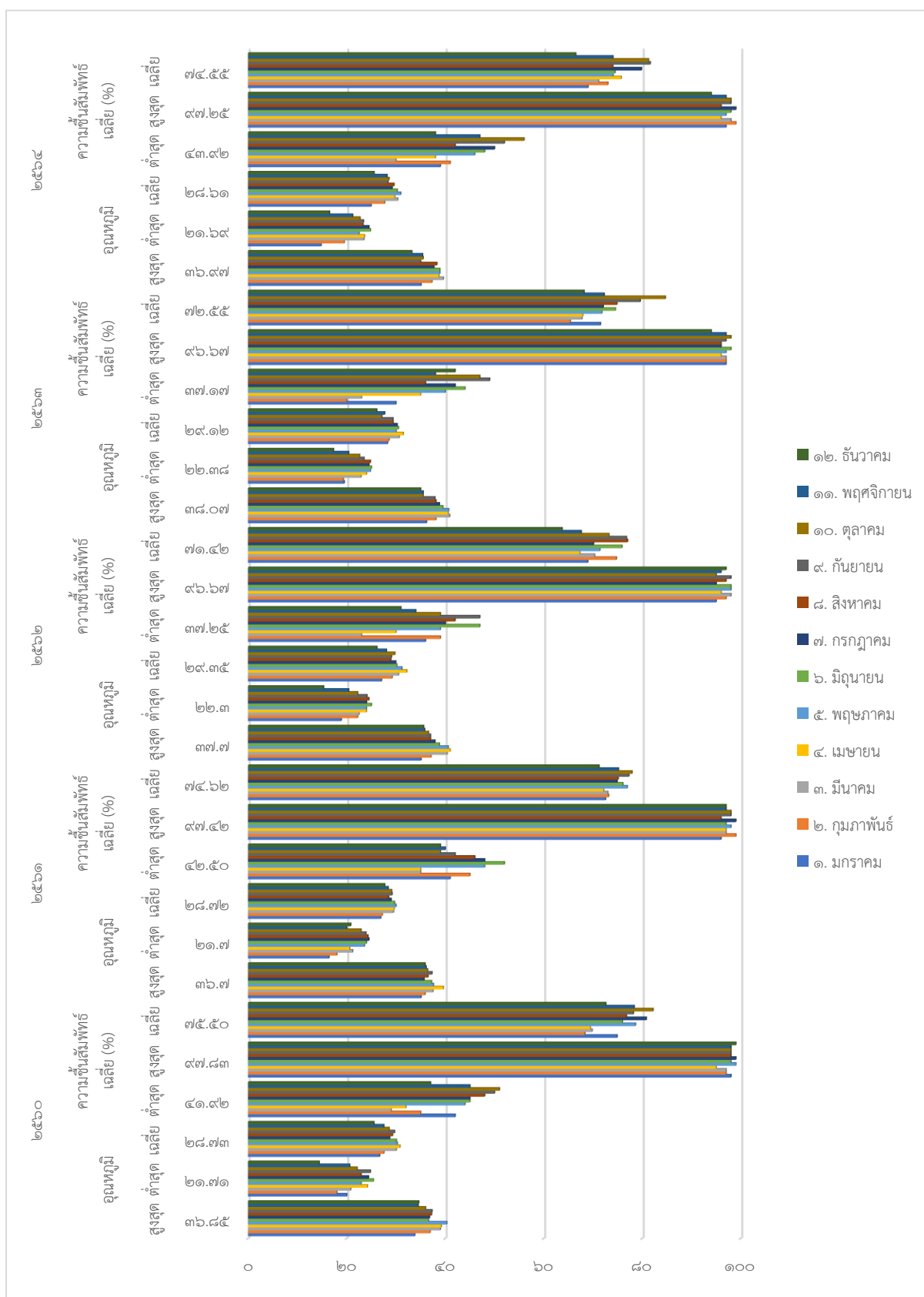
ปี	อุณหภูมิ (°C)															เฉลี่ย (°C)
	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔			
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
อุณหภูมิเฉลี่ย (°C)	๓๖.๘๕	๒๑.๗๑	๒๘.๗๓	๓๖.๗	๒๑.๗	๒๘.๗๒	๓๗.๗	๒๒.๓	๒๙.๓๕	๓๘.๐๗	๒๒.๓๘	๒๙.๑๒	๓๖.๙๗	๒๑.๖๙	๒๘.๖๑	๒๘.๙๑
๑. มกราคม	๓๓.๘	๒๐	๒๖.๖๘	๓๕.๑	๑๖.๔	๒๖.๙	๓๕.๑	๑๘.๙	๒๗.๐๖	๓๖.๒	๑๙.๕	๒๘.๒๙	๓๕.๑	๑๔.๘	๒๔.๙๔	๒๖.๗๗
๒. กุมภาพันธ์	๓๖.๙	๑๘	๒๗.๕๕	๓๕.๙	๑๘	๒๗.๒	๓๗.๑	๒๒.๒	๒๙.๒๒	๓๘.๑	๑๙.๓	๒๘.๖	๓๗.๓	๑๙.๕	๒๗.๖๙	๒๘.๐๕
๓. มีนาคม	๓๙	๒๐.๘	๓๐.๐๖	๓๗.๕	๒๑.๒	๒๙.๕	๔๐.๔	๒๒.๕	๓๐.๕๑	๔๐.๙	๒๒.๙	๓๐.๖๖	๓๙.๖	๒๓.๕	๓๐.๓๓	๓๐.๒๑
๔. เมษายน	๓๙.๒	๒๔.๒	๓๐.๘๑	๓๙.๖	๒๐.๖	๒๙.๖	๔๑	๒๔	๓๒.๑๗	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๔๗	๓๘.๗	๒๓.๖	๒๙.๗๓	๓๐.๗๖
๕. พฤษภาคม	๔๐.๓	๒๒.๙	๓๐.๒๖	๓๗.๖	๒๓.๖	๓๐	๔๐.๖	๒๔	๓๑.๒	๔๐.๗	๒๔.๘	๓๐.๐๒	๓๘.๙	๒๒.๕	๓๐.๙๕	๓๐.๔๙
๖. มิถุนายน	๓๖.๖	๒๕.๔	๓๐.๐๗	๓๗.๒	๒๔	๒๙.๗	๓๘.๘	๒๕	๓๐.๑๗	๓๙.๕	๒๕	๓๐.๔๘	๓๘.๙	๒๔.๘	๓๐.๒๔	๓๐.๑๓
๗. กรกฎาคม	๓๖.๘	๒๔.๔	๒๘.๗๑	๓๕.๗	๒๔.๕	๒๙	๓๗.๙	๒๔	๒๙.๙๕	๓๘.๘	๒๔.๕	๓๐.๒๓	๓๗.๗	๒๔.๕	๒๙.๒๒	๒๙.๔๒
๘. สิงหาคม	๓๗.๒	๒๒.๙	๒๙.๒๙	๓๖.๕	๒๔.๓	๒๘.๕	๓๗	๒๔.๕	๒๘.๙๕	๓๘.๑	๒๔.๘	๒๙.๔	๓๘.๓	๒๓.๓	๒๙.๕๙	๒๙.๑๕
๙. กันยายน	๓๗.๓	๒๔.๘	๒๙.๗	๓๗.๓	๒๓.๙	๒๙.๒	๓๗	๒๔.๑	๒๙.๐๘	๓๗.๙	๒๓.๕	๒๙.๓๙	๓๕	๒๓.๔	๒๘.๓๗	๒๙.๑๕
๑๐. ตุลาคม	๓๖	๒๒.๑	๒๘.๖	๓๖.๔	๒๒.๙	๒๙.๑	๓๖.๖	๒๒.๒	๒๙.๗๕	๓๕.๕	๒๒.๖	๒๗.๑๔	๓๕.๕	๒๒.๗	๒๘.๕๗	๒๘.๖๓
๑๑. พฤศจิกายน	๓๔.๕	๒๐.๖	๒๗.๕๓	๓๖.๑	๒๐	๒๘.๔	๓๕.๘	๒๐.๔	๒๘.๐๖	๓๕.๕	๒๐.๔	๒๗.๖๙	๓๕.๔	๒๑.๒	๒๘.๑๖	๒๗.๙๗
๑๒. ธันวาคม	๓๔.๖	๑๔.๔	๒๕.๕๑	๓๕.๙	๒๐.๘	๒๗.๗	๓๕.๖	๑๕.๓	๒๖.๑๓	๓๕	๑๗.๓	๒๖.๐๙	๓๓.๒	๑๖.๕	๒๕.๕๕	๒๖.๒๐

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ปี เดือน	ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ย (%)															ความชื้น สัมพัทธ์ เฉลี่ย (%)
	๒๕๖๐			๒๕๖๑			๒๕๖๒			๒๕๖๓			๒๕๖๔			
	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	ต่ำสุด	สูงสุด	เฉลี่ย	
ความชื้นสัมพัทธ์ เฉลี่ย (%)	๔๑.๙๒	๙๗.๘๓	๗๕.๕๐	๔๒.๕๐	๙๗.๔๒	๗๔.๖๒	๓๗.๒๕	๙๖.๖๗	๗๑.๔๒	๓๗.๑๘	๙๖.๖๗	๗๒.๕๕	๔๓.๙๒	๙๗.๒๕	๗๔.๕๕	๗๓.๗๓
๑. มกราคม	๔๒	๙๘	๗๔.๘๘	๔๑	๙๖	๗๒.๕๔	๓๖	๙๕	๖๘.๙๔	๓๐	๙๗	๗๑.๕๒	๓๙	๙๗	๖๘.๙๙	๗๑.๓๗
๒. กุมภาพันธ์	๓๕	๙๗	๖๘.๓๖	๔๕	๙๙	๗๓.๑๗	๓๙	๙๗	๗๔.๗๖	๒๐	๙๗	๖๕.๓๘	๔๑	๙๙	๗๓.๐๑	๗๐.๙๔
๓. มีนาคม	๒๙	๙๗	๖๙.๘๒	๓๕	๙๗	๗๓	๒๓	๙๘	๗๐.๓๒	๒๓	๙๗	๖๗.๗๗	๓๐	๙๘	๗๑.๑๓	๗๐.๔๑
๔. เมษายน	๓๒	๙๕	๖๙.๔๔	๓๕	๙๗	๗๒.๑๕	๓๐	๙๖	๖๗.๓๒	๓๕	๙๖	๖๗.๙๒	๓๘	๙๖	๗๕.๗๒	๗๐.๕๑
๕. พฤษภาคม	๔๔	๙๙	๗๘.๖๔	๔๘	๙๘	๗๖.๙๕	๓๙	๙๘	๗๑.๔๑	๔๐	๙๗	๗๑.๗๙	๔๖	๙๗	๗๔.๐๗	๗๔.๕๗
๖. มิถุนายน	๔๕	๙๘	๗๕.๙๕	๕๒	๙๗	๗๖.๐๕	๔๗	๙๘	๗๕.๘๙	๔๔	๙๘	๗๔.๕๖	๔๘	๙๘	๗๔.๔๘	๗๕.๓๙
๗. กรกฎาคม	๔๕	๙๙	๘๐.๘	๔๘	๙๙	๗๔.๘๙	๔๐	๙๕	๗๐.๐๙	๔๒	๙๖	๗๒.๐๗	๕๐	๙๙	๗๙.๘๔	๗๕.๕๔
๘. สิงหาคม	๔๘	๙๘	๗๖.๗๘	๔๖	๙๖	๗๕.๑๑	๔๒	๙๗	๗๗	๓๖	๙๖	๗๔.๘๖	๔๒	๙๖	๗๔.๐๑	๗๕.๕๕
๙. กันยายน	๕๐	๙๘	๗๘.๒๑	๔๒	๙๘	๗๗.๒๘	๔๗	๙๘	๗๖.๗๘	๔๙	๙๗	๗๙.๕๙	๕๒	๙๘	๘๑.๖๒	๗๘.๗๐
๑๐. ตุลาคม	๕๑	๙๘	๘๒.๑๙	๓๙	๙๘	๗๗.๙๓	๓๙	๙๕	๗๓.๒๓	๔๗	๙๘	๘๔.๖๙	๕๖	๙๘	๘๑.๒๕	๗๙.๘๖
๑๑. พฤศจิกายน	๔๕	๙๘	๗๘.๓๖	๔๐	๙๗	๗๕.๑๕	๓๔	๙๖	๖๗.๖	๓๘	๙๗	๗๒.๒๖	๔๗	๙๗	๗๔.๐๕	๗๓.๔๘
๑๒. ธันวาคม	๓๗	๙๙	๗๒.๕๙	๓๙	๙๗	๗๑.๒๒	๓๑	๙๗	๖๓.๗๒	๔๒	๙๔	๖๘.๑๙	๓๘	๙๔	๖๖.๔๘	๖๘.๔๔

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๗ แสดงอุปถัมภ์และความขึ้นสัมพัทธ์เฉลี่ย ต่ำสุด-สูงสุด ตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
(ที่มา: สถาบันอุตุณิยมหาวิทยาลัยสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๔ เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านดอนโพธิ์ทอง-สะพานดำ)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านดอนโพธิ์ทอง-บ้านทองเสือขุ่น)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๐๗ (บ้านไผ่แขก-ดอนมะขาม)
- ถนนกรมโยธาธิการ หมายเลข สพ. ๒๐๓๕
- ถนนกรมทางหลวงชนบท หมายเลข สพ. ๒๐๗๓ (บ้านสามเหลี่ยม-บ้านไผ่แขก)
- ถนนกรมทางหลวงชนบท หมายเลข สพ. ๔๑๕๗ (บ้านสามเหลี่ยม-บ้านสามนา)
- ถนน อบจ. สพ. ๒๐๔๖ (บ้านดอนโพธิ์ทอง – บ้านสวนแตง)
- ถนน รพช. สพ. ๒๐๖๕ (บ้านสามเหลี่ยม – บ้านดอนโพธิ์ทอง)
- ถนน รพช. สพ. ๒๐๗๒

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด

ดังนี้

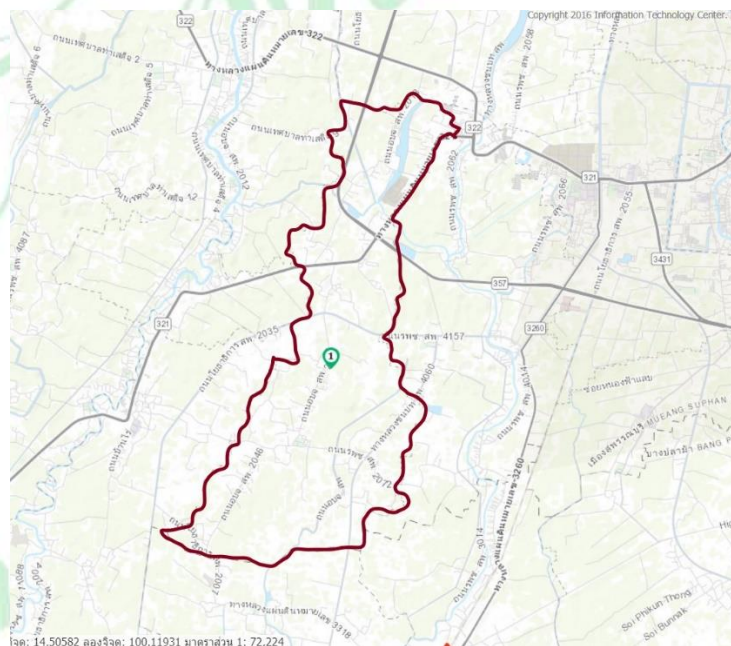
ทางรถไฟ .....-

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๑ (นครปฐม-

สุพรรณบุรี) และถนนวงแหวนรอบเมืองสุพรรณบุรี หมายเลข ๓๕๗

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน.....-..... สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่

.....-

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: กรมทางหลวง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลดอนโพธิ์ทองเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๙)

- คลอง จำนวน ๕ สาย

- บึงกักเก็บน้ำ จำนวน ๒ บึง

๑. บึงลาดคา หมู่ ๒ บ้านดอนอ้ายดาว จำนวนเนื้อที่ ๑๓๒ ไร่ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๕๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.

๒. บึงไผ่แขก หมู่ ๕ บ้านไผ่แขก จำนวนเนื้อที่ ๑๓๗ ไร่ สามารถเก็บกักน้ำได้ ๕๕๐,๐๐๐ ลบ.ม.

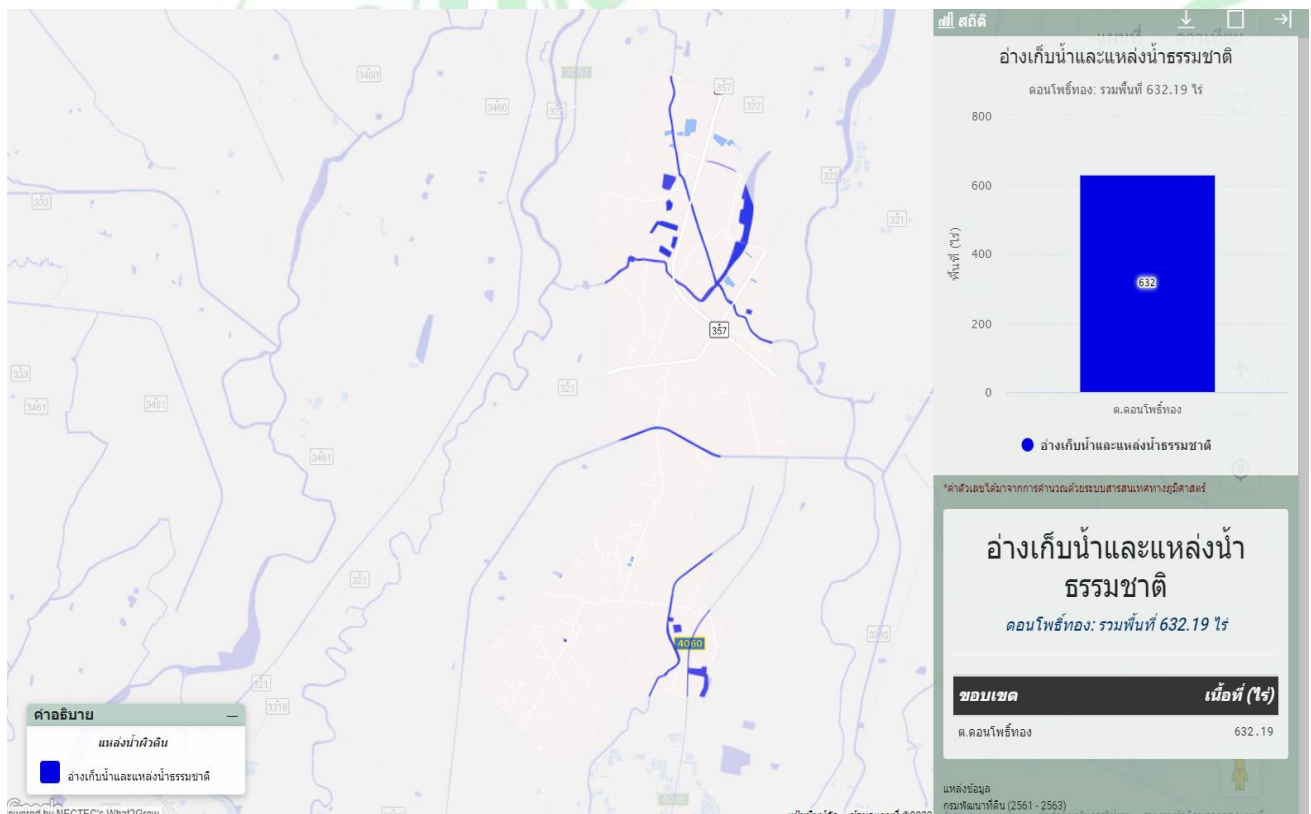
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโพธิ์พระยา (หมู่ ๑ - ๔ และหมู่ ๖)

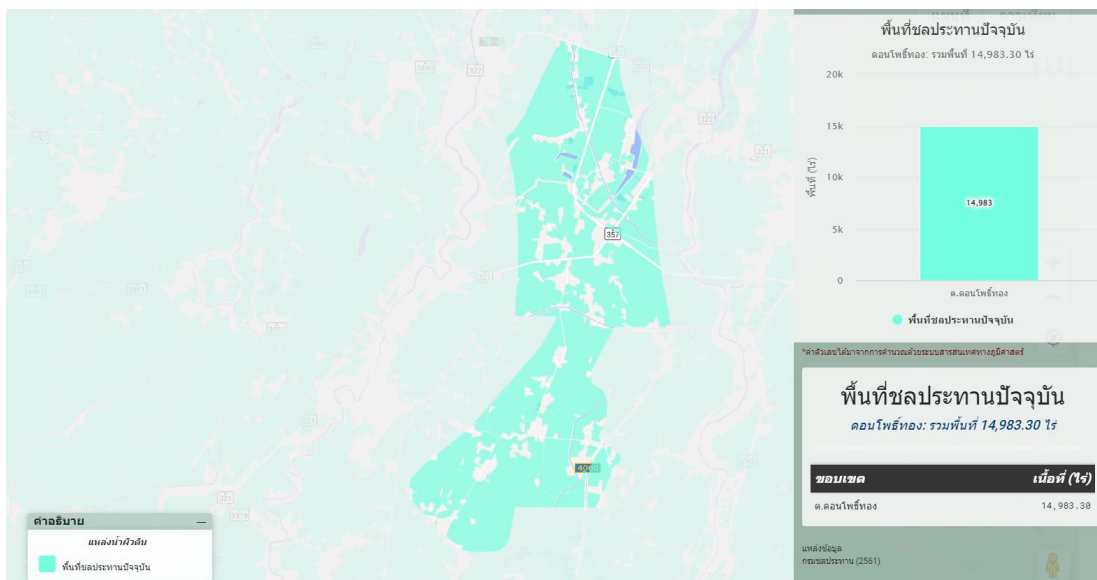
- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาสามชุก (หมู่ ๕)

๕.๓ - อื่นๆ (แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น เช่น บ่อบาดาล, บ่อดอก, สระน้ำ ฯลฯ)

- บ่อบาดาล ๖ บ่อ

ภาพที่ ๙ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: Agri-map Online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ชลประทานตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา: Agri-map Online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลดอนโพธิ์ทอง มีอาชีพหลักคือการทำเกษตร มีพื้นที่การเกษตร ๑๒,๘๓๖.๗๕ ไร่ (ร้อยละ ๗๖.๙๐ ของพื้นที่ตำบล) โดยอยู่พื้นที่เขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มพัฒนาและส่งเสริมด้านเกษตร

- โครงสร้างการผลิต โดยพื้นที่ตำบลมีโครงสร้างการผลิตโดยพื้นฐานมีการผลิตข้าวเป็นพืชหลัก
- โครงสร้างตลาดสินค้าและบริการ โดยส่วนใหญ่มีตลาดรับซื้อสินค้าเป็นตลาดภายในประเทศ

แหล่งจำหน่ายเป็นโรงสีข้าวภายในชุมชน และนอกชุมชนบริเวณใกล้เคียง

ตารางที่ ๕ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕

หมู่	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
๑		๒,๙๕๔	-	-	-	๑๒๘	๘	-	๓,๐๙๐.๐๐
๒		๒,๐๕๒	-	-	-	๒๐	๔๑.๒๕	-	๒,๑๑๓.๒๕
๓		๓,๓๒๖	-	-	-	๕๕	-	-	๓,๓๘๑.๐๐
๔		๑,๒๒๔	-	-	-	๒๒.๒๕	-	-	๑,๒๔๖.๒๕
๕		๑,๕๗๒	-	-	-	๓๐	๒๐.๒๕	-	๑,๖๒๒.๒๕
๖		๑,๓๓๖	-	-	-	๔๑	๕	-	๑,๓๘๒.๐๐
พื้นที่รวม	๑๘,๖๕๘	๑๒,๔๖๔	-	-	-	๒๙๘.๒๕	๗๔.๕	-	๑๒,๘๓๖.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๖ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕

ตำบล	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนโพธิ์ทอง	๒๓๑	๖๖๙	๓๒	๐	๐	๕	๑	๒,๖๖๔	๔๐

ตำบล	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	ไก่พื้นเมือง		ไก่เนื้อ		ไก่ไข่		ไก่ลูกผสม	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนโพธิ์ทอง	๒๓๑	๕,๓๒๖	๑๕๕	๑๐	๒	๐	๐	๐	๐

ตำบล	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	เป็ดเทศ		เป็ดเนื้อ		เป็ดไข่		แพะ	
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)
ดอนโพธิ์ทอง	๒๓๑	๗๔๕	๕๙	๐	๐	๙,๘๒๗	๓	๓๕๔	๑๒

ตำบล	รวมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (ราย)	แกะ		นกกระทา		สัตว์เลี้ยงอื่นๆ			
		จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	เกษตรกร (ราย)	จำนวน (ตัว)	จำนวน (รัง)	จำนวน (กิโลกรัม)	เกษตรกร (ราย)
ดอนโพธิ์ทอง	๒๓๑	๐	๐	๐	๑	๑๐๐	๐	๐	๑

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ .....-.....แห่ง คือ .....-.....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐาน .....-.....แห่ง คือ.....-.....

ชื่อโรงงาน.....-..... ที่ตั้ง.....-.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ จำนวน ๒ ฟาร์ม คือ

ชื่อฟาร์ม....ธรรมรัตน์ฟาร์ม....ที่ตั้ง.... ๑๐๘/๓ หมู่ ๓ ตำบลดอนโพธิ์ทอง

ชื่อฟาร์ม....บริษัท ป.ชัยณรงค์ฟาร์ม จำกัด....ที่ตั้ง....๒๕๓ หมู่ ๑ ตำบลดอนโพธิ์ทอง

ตารางที่ ๗ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตำบลดอนโพธิ์ทอง ปี ๒๕๖๕

ตำบล	กุ้งทะเล			กุ้งน้ำจืด			ปลาทะเล		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนโพธิ์ทอง	๔	๔	๘๕	๖	๖	๓๓.๕	๐	๐	๐
-ฟาร์มเดี่ยว	๔	๔	๕๗.๕	๓	๓	๓๙.๕	๐	๐	๐
-ฟาร์มรวม	๔	๔	๘๕	๖	๖	๓๓.๕	๐	๐	๐

ตำบล	ปลาน้ำจืด			ปลาสวยงาม			ปู		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนโพธิ์ทอง	๑๐๖	๑๐๖	๒๕๐.๒๕	๑	๑	๓	๐	๐	๐
-ฟาร์มเดี่ยว	๑๗	๑๗	๑๐๗.๕	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มรวม	๑๐๖	๑๐๖	๒๕๐.๒๕	๑	๑	๓	๐	๐	๐

ตำบล	หอยทะเล			หอยน้ำจืด			สัตว์น้ำอื่นๆ		
	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)	จำนวน เกษตรกร	จำนวน ฟาร์ม	เนื้อที่ เลี้ยง (ไร่)
ดอนโพธิ์ทอง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๕	๒๒.๗๕
-ฟาร์มเดี่ยว	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๐
-ฟาร์มรวม	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๕	๒๒.๗๕

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

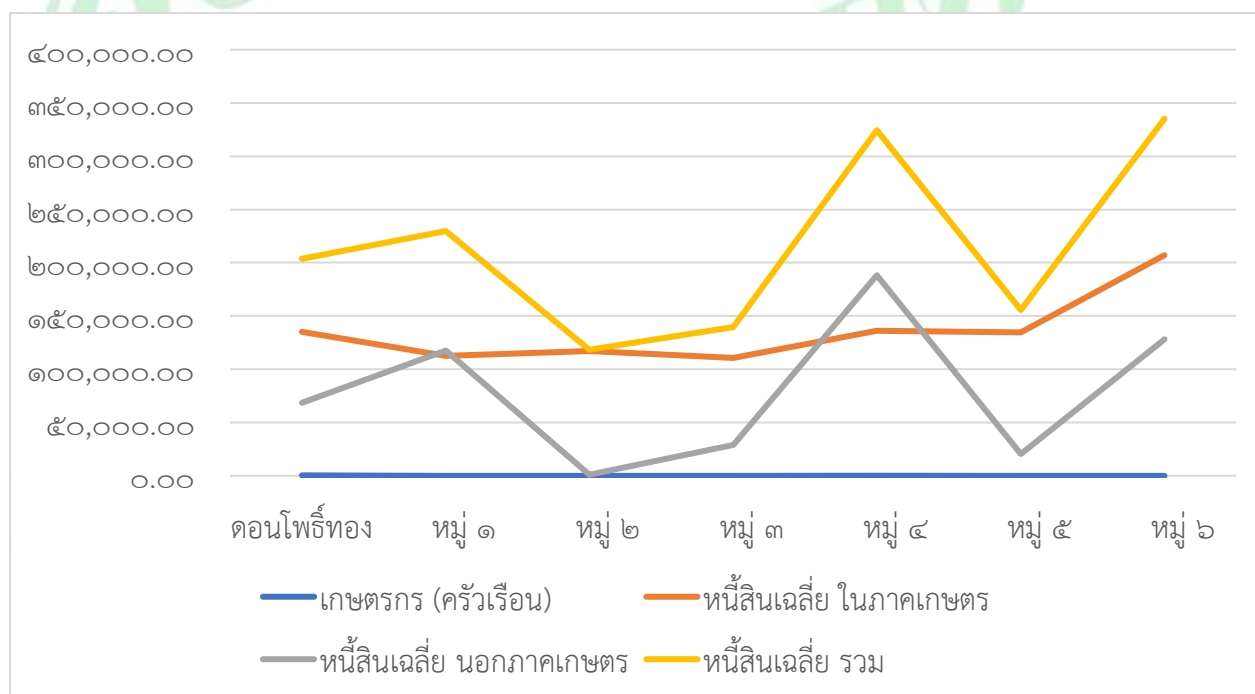
รายได้ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่ได้มาจากภาคการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ส่วนรายได้นอกภาคการเกษตรได้มาจากอาชีพรับจ้าง เงินเดือนประจำ และประกอบธุรกิจส่วนตัว ซึ่งมีสัดส่วนรายได้ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับรายจ่าย โดยส่วนของรายจ่ายมาจากการดำเนินกิจกรรมทางการเกษตร ในด้านต้นทุนด้านเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ยา สารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมทั้งค่าแรงงานในการดูแลพืชผลทางการเกษตร ค่ายานพาหนะ และเชื้อเพลิงในการขนส่งสินค้าทางการเกษตร การดูแลผลผลิตทางการเกษตร

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

เกษตรกรตำบลดอนโพธิ์ทอง มีภาวะหนี้สินเฉลี่ยรวม ๒๐๓,๘๗๕.๓๓ บาท โดยแยกเป็นหนี้สินเฉลี่ยรวมภาคการเกษตรจำนวน ๑๓๕,๑๑๐.๖๕ บาท และหนี้สินเฉลี่ยรวมนอกภาคการเกษตร จำนวน ๖๘,๗๖๔.๖๘ บาท โดยสินเชื่อเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลหนี้สินเฉลี่ย ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตำบล/หมู่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	หนี้สินเฉลี่ย		
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม
ดอนโพธิ์ทอง	๓๘๕	๑๓๕,๑๑๐.๖๕	๖๘,๗๖๔.๖๘	๒๐๓,๘๗๕.๓๓
หมู่ ๑	๔๖	๑๑๒,๓๙๑.๓๐	๑๑๗,๕๐๐.๐๐	๒๒๙,๘๙๑.๓๐
หมู่ ๒	๕๘	๑๑๗,๒๕๑.๗๒	๑,๐๓๔.๔๘	๑๑๘,๒๘๖.๒๑
หมู่ ๓	๑๑๐	๑๑๐,๖๖๓.๖๔	๒๘,๙๑๘.๒๐	๑๓๙,๕๘๑.๘๔
หมู่ ๔	๔๓	๑๓๖,๐๔๖.๕๑	๑๘๘,๒๕๕.๘๑	๓๒๔,๓๐๒.๓๓
หมู่ ๕	๖๒	๑๓๔,๗๕๘.๐๖	๒๐,๖๔๕.๑๖	๑๕๕,๔๐๓.๒๓
หมู่ ๖	๖๖	๒๐๗,๑๐๖.๐๖	๑๒๘,๐๘๑.๘๒	๓๓๕,๑๘๗.๘๘

ภาพที่ ๑๑ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๒ ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสุพรรณบุรี/ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๘๘,๙๘๖ ล้านบาท เทียบกับปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) มีมูลค่า เท่ากับ ๘๓,๖๕๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ๑๕,๓๓๔ ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ ๑๘.๓

ผลิตภัณฑ์มวลรวมเฉลี่ยต่อหัว (Per Capital GPP) ณ ราคาประจำปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายได้ต่อคนต่อปีเท่ากับ ๑๑๖,๑๔๙ บาท เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว (ปี ๒๕๖๔) ที่มีรายได้ต่อคนต่อปี ๙๘,๓๙๖ บาท จำนวน ๑๗,๗๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๘

ตารางที่ ๙ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาคงที่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^F	๒๕๖๕ ^F
ภาคเกษตร	๑๐,๗๙๗	๑๑,๘๕๔	๑๓,๑๑๙	๑๑,๘๑๖	๑๐,๙๔๗	๑๒,๗๖๐	๑๓,๓๐๐
ภาคบริการ	๒๖,๔๖๖	๒๗,๗๕๓	๒๘,๗๗๒	๒๘,๗๔๙	๒๘,๘๗๔	๒๙,๐๗๕	๓๑,๗๑๖
ภาคอุตสาหกรรม	๑๐,๐๒๒	๑๐,๑๓๙	๑๑,๔๑๒	๑๑,๑๙๓	๑๐,๔๐๒	๑๒,๑๑๑	๑๒,๔๖๗
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๔๖,๓๖๕	๔๙,๗๔๕	๕๒,๖๑๐	๕๑,๗๕๘	๔๙,๒๒๓	๕๓,๙๔๖	๕๗,๔๘๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)*	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๘๙๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๘	๑๑๖,๑๔๙	๑๑๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๕๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี

* ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท) คำนวณ ณ ราคาประจำปี

ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

(ล้านบาท) รายการ	ปี พ.ศ.						
	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔ ^F	๒๕๖๕ ^F
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๘๑,๙๓๙	๘๖,๙๓๐	๙๓,๕๒๔	๙๒,๐๔๕	๘๙,๖๒๘	๘๓,๖๕๒	๘๘,๙๘๖
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว (บาท)	๙๖,๑๗๖	๑๐๑,๘๙๗	๑๐๙,๔๗๙	๑๐๗,๙๐๔	๑๐๕,๒๓๘	๑๑๖,๑๔๙	๑๑๖,๑๔๙
จำนวนประชากร (๑,๐๐๐ คน)	๘๕๒	๘๕๓	๘๕๔	๘๕๓	๘๕๒	๘๕๐	๘๕๒

หมายเหตุ : ปี ๒๕๕๙-๒๕๖๓ ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ข้อมูลประมาณการณ โดยวิธี Management Chart จากสำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี

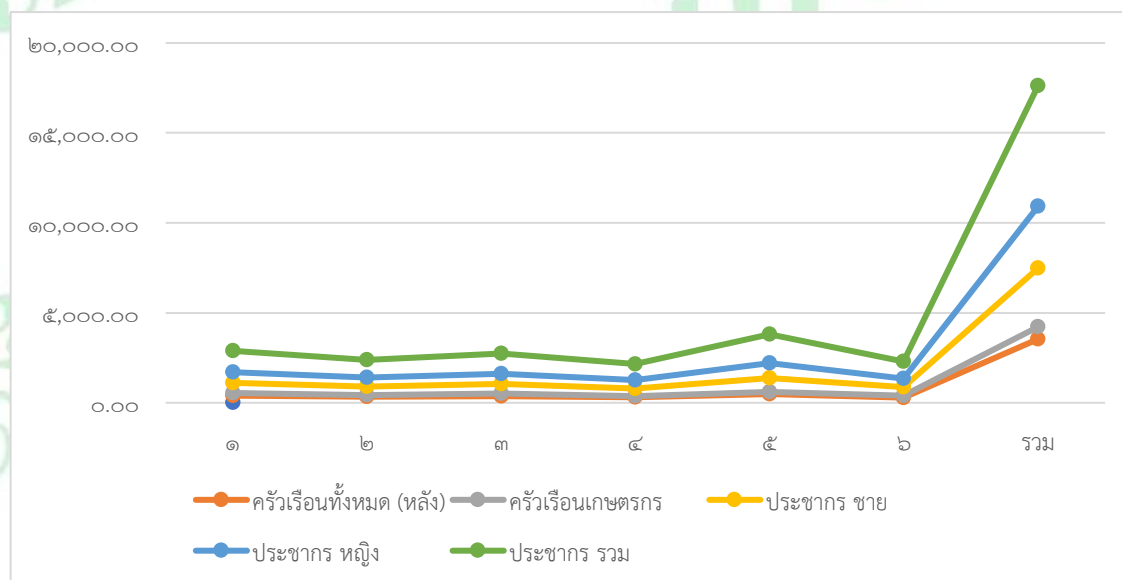
๖.๓ จำนวนครัวเรือน

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีประชากรทั้งสิ้น ๖,๖๙๘ คน แยกเป็นชาย ๓,๒๖๑ คน หญิง ๓,๔๓๗ คน จำนวนครัวเรือน ๒,๑๖๗ ครัวเรือน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลดอนโพธิ์ทองนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลดอนโพธิ์ทอง

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านดอนโพธิ์ทอง	๓๘๖	๑๕๔	๕๗๖	๕๙๖	๑,๑๗๒
๒	บ้านดอนอ้ายดาว	๓๓๙	๙๗	๔๗๗	๕๐๓	๙๘๐
๓	บ้านทองเสือชวน	๓๕๘	๑๕๓	๕๔๑	๕๖๗	๑,๑๐๗
๔	บ้านสามเหลี่ยม	๓๐๔	๖๓	๔๒๔	๔๗๑	๘๙๕
๕	บ้านไผ่แขก	๔๙๔	๑๑๒	๗๖๖	๘๒๙	๑,๕๙๕
๖	บ้านหนองลาน	๒๘๖	๙๙	๔๗๗	๔๗๑	๙๔๘
รวม		๒,๑๖๗	๖๗๘	๓,๒๖๑	๓,๔๓๗	๖,๖๙๘

ที่มา: สำนักทะเบียนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๒ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖.๔ การศึกษา

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๗ แห่ง แยกออกเป็น

๑. โรงเรียนอนุบาล จำนวน ๓ แห่ง คือ

- ๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กปรีชาวุฒิคุณ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- ๑.๒ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหัวไม้ซุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓
- ๑.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดอุทุมพราราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา ๓ แห่ง คือ

- ๒.๑ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- ๒.๒ โรงเรียนวัดใหม่รัตนเจดีย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓
- ๒.๓ โรงเรียนวัดอุทุมพราราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕

๓. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น .....-..... แห่ง คือ

๓.๑.....-.....

๔. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สพฐ จำนวน ๑ แห่ง คือ

- ๔.๑ โรงเรียนวัดดอนโพธิ์ทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓

๖.๕ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

- ๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล .....๑.....แห่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๑

ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์ .....-.....แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....-.....แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน .....-..... แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....-.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน .....-..... คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน.....-.....คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน ....-.....คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน.....-.....คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน.....๗..... คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน ๑๐๔ คน

๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม

๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ตำบลดอนโพธิ์ทองมีวัด จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่

๑. วัดดอนโพธิ์ทอง หมู่ที่ ๑

๒. วัดใหม่รัตนเจดีย์ (วัดหัวไม้ซุง) หมู่ที่ ๓

๓. วัดไตรรัตนาราม (วัดสามเหลี่ยม) หมู่ที่ ๔
๔. วัดอุทุมพราราม (วัดไผ่แขก) หมู่ที่ ๕

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

● ประเพณี

๑. ประเพณีสงกรานต์
๒. ประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษา
๓. ประเพณีตักบาตรเทโวโรหณะ
๔. ประเพณีลอยกระทง

● งานประจำปี

- วัดดอนโพธิ์ทอง งานประจำปีวันครบรอบมรณภาพพระครูปริชาวุฒิกุล (หลวงพ่ฮวด) ช่วงเดือนสิงหาคมของทุกปี
- วัดใหม่รัตนเจดีย์ (วัดหัวไม้ซุง) งานประจำปีปิดทองหลวงพ่โตสังฆจายมहाลาก ช่วงเดือนเมษายนของทุกปี
- วัดไตรรัตนาราม (วัดสามเหลี่ยม) งานประจำปีปิดทองหลวงปู่ทวด ช่วงเดือนเมษายนของทุกปี
- วัดอุทุมพราราม (วัดไผ่แขก) งานประจำปีปิดทองหลวงพ่เสด็จ ช่วงเดือนมีนาคมของทุกปี

๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นา จำนวน ๑๓,๘๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๒๐ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๒,๘๗๗ ไร่ ร้อยละ ๑๕.๔๑ และพื้นที่น้ำ จำนวน ๗๐๐ ไร่ ร้อยละ ๓.๗๕

ตารางที่ ๑๒ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	๖	๐.๐๓
ไม้ยืนต้น	-	-
ไม้ผล	๔๓๙	๒.๓๕
พืชสวน	๑๔๐	๐.๗๕
พื้นที่นา	๑๓,๘๔๔	๗๔.๒๐
พืชน้ำ	๑	๐.๐๐
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๕๓๐	๒.๘๔
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๕๗	๐.๓๐
พื้นที่น้ำ	๗๐๐	๓.๗๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๘๗๗	๑๕.๔๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๔	๐.๓๔

(ที่มา : Agri-Map Online.moac.go.th, พ.ศ. ๒๕๖๕)

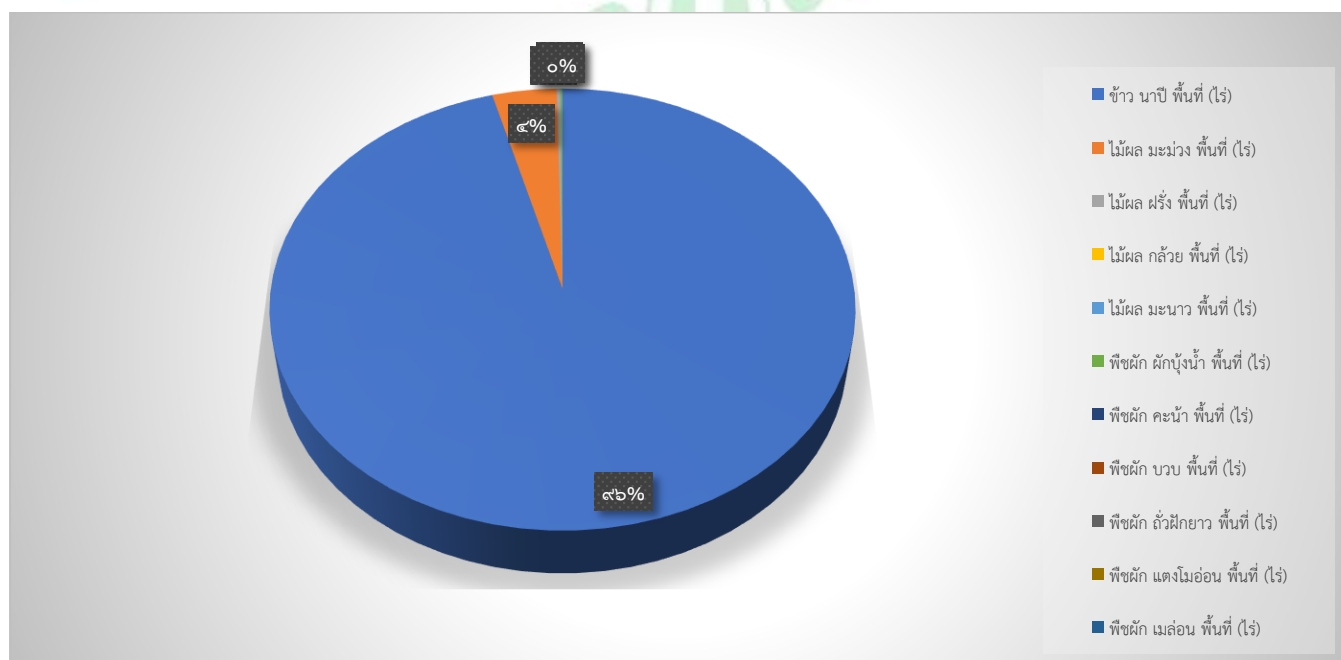
๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลดอนโพธิ์ทอง พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ข้าว มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ รองลงมา คือ ไม้ผล มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒๙๖.๒๕ ไร่ และ พืชผัก มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๙.๕๐ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ ปลูกพืชไร่ จำนวน ๒๐ ไร่ ไม้ดอกไม้ประดับ ๓ ไร่ พืชสมุนไพร ๒ ไร่ และหญ้าเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๑๖ ไร่

ตารางที่ ๑๓ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่บ้าน	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี							
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	ไม้ผล	พืชผัก	พืชไร่	ไม้ดอกไม้ประดับ	พืชสมุนไพร	หญ้าเลี้ยงสัตว์
๑	๓,๐๙๒	๒,๙๕๔	๑๒๘	๓	-	-	๒	๖
๒	๒,๑๑๓.๒๕	๒,๐๕๒	๒๐	๔๑.๒๕	-	-	-	-
๓	๓,๓๙๑	๓,๓๒๖	๕๕	-	-	-	-	๑๐
๔	๑,๒๔๖.๒๕	๑,๒๒๔	๒๒.๒๕	-	-	-	-	-
๕	๑,๖๔๒.๒๕	๑,๕๗๒	๓๐	๒๐.๒๕	๒๐	-	-	-
๖	๑,๓๘๕	๑,๓๓๖	๔๑	๕	-	๓	-	-
รวม	๑๒,๘๗๐.๗๕	๑๒,๔๖๔	๒๙๖.๒๕	๖๙.๕๐	๒๐	๓	๒	๑๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๙ องค์กรและสถาบันต่างๆ

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๔ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	-	นางสาว นาทญา กุลสงฆ์	ข้าวนาตญา	๒๑๗	๑	ดอนโพธิ์ทอง
๒	กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าเด็ก	นาง สำเนา กรจันทร์	เสื้อผ้าเด็ก	๖๐/๒	๒	ดอนโพธิ์ทอง
๓	กลุ่มรองเท้าสตรี	นาง ปราณี เรืองวิทย์	รองเท้าสตรี	๕๘	๒	ดอนโพธิ์ทอง
๔	บริษัท เอ็มเค ๒๐๒๑ เอ็นเตอร์ไพรซ์	นายมานิตย์ กิมศาสตร์	ปลานิลแดดเดียวอบ/ปลาสดแดดเดียวอบ/	๘๘	๖	ดอนโพธิ์ทอง
๕	บจก.ดับเบิลยูเคเค	นางสาวมณีโชติรส มุขโต	สบู่	๗๐	๖	ดอนโพธิ์ทอง

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๕ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๒
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๒
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	-
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑
รวม	๕

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน	๙๖	๓	ดอนโพธิ์ทอง	๓๑	นายอุดร รูปโหม

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ตารางที่ ๑๗ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน/ที่ปรึกษา
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านดอนโพธิ์ทอง	๓๗/๑	๖	ดอนโพธิ์ทอง	๑๒	นาง น้ำอ้อย อุ่นเจริญ
๒. ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง	๙	๑	ดอนโพธิ์ทอง	๓๐	นายอุดร รูปโหม
๓. กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวบ้านหนองลาน ตำบลดอนโพธิ์ทอง	๓๗/๑	๖	ดอนโพธิ์ทอง	๓๐	นายยุทธศักดิ์ อุ่นเจริญ
๔. ยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดใหม่รัตนเจดีย์		๓	ดอนโพธิ์ทอง	๑๕	นายภัทรพล เมฆอากาศ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

(๑) ครุฑเรือนเกษตรกร

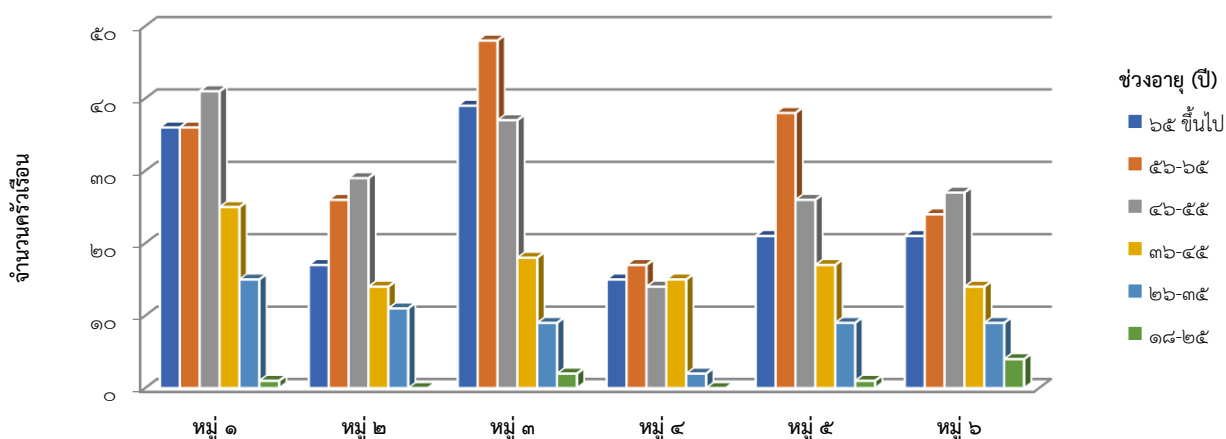
ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีครุฑเรือนเกษตรกร จำนวน ๖๗๘ ครุฑเรือน โดยมีหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๑๘๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๘ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑๗๔ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๖๖ อันดับสามอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔๙ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๙๘ อันดับสี่อายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปีจำนวน ๑๐๓ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๑๙ อันดับห้าอายุระหว่าง ๒๖ - ๓๕ ปี จำนวน ๕๕ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘.๑๑ และอายุระหว่าง ๑๘ - ๒๕ ปี จำนวน ๘ ครุฑเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๘ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

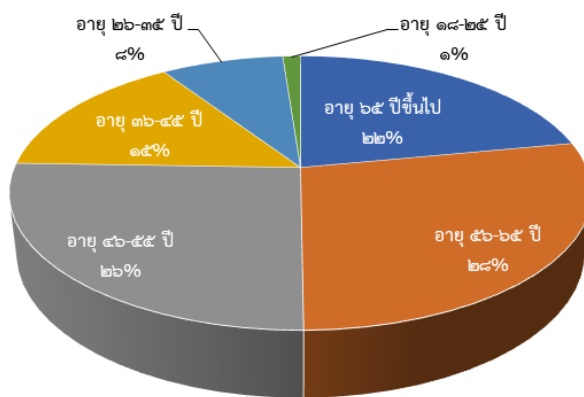
ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนครุฑเรือน						รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖		
๖๕ ปีขึ้นไป	๓๖	๑๗	๓๙	๑๕	๒๑	๒๑	๑๔๙	๒๑.๙๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๓๖	๒๖	๔๘	๑๗	๓๘	๒๔	๑๘๙	๒๗.๘๘
๔๖ - ๕๕ ปี	๔๑	๒๙	๓๗	๑๔	๒๖	๒๗	๑๗๔	๒๕.๖๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๒๕	๑๔	๑๘	๑๕	๑๗	๑๔	๑๐๓	๑๕.๑๙
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๕	๑๑	๙	๒	๙	๙	๕๕	๘.๑๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐	๒	๐	๑	๔	๘	๑.๑๘
รวม	๑๕๔	๙๗	๑๕๓	๖๓	๑๑๒	๙๙	๖๗๘	๑๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภูมิภาพแสดงหัวหน้าครุฑเรือนจำแนกตามอายุ

ภาพที่ ๑๖ แสดงจำนวนหัวหน้าครุฑเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๗ แสดงร้อยละหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

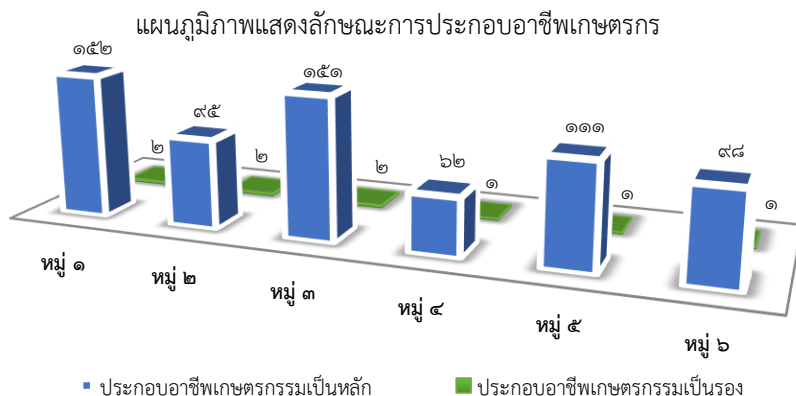
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๖๖๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑

ตารางที่ ๑๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

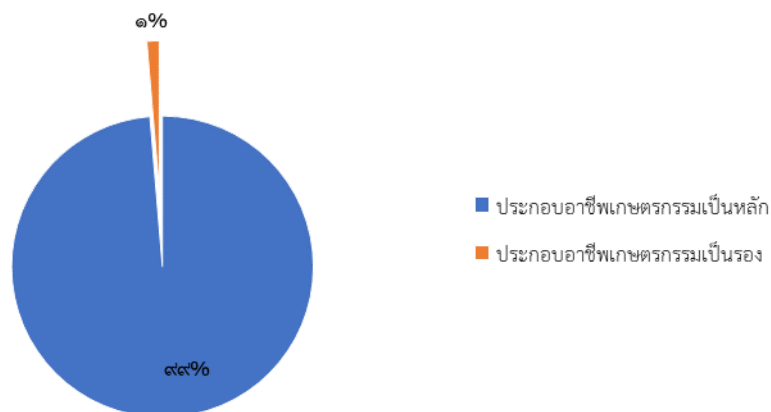
ลักษณะการประกอบอาชีพ	จำนวนครัวเรือน						รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖		
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๑๕๒	๙๕	๑๕๑	๖๒	๑๑๑	๙๘	๖๖๙	๙๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒	๒	๒	๑	๑	๑	๙	๑
รวม	๑๕๔	๙๗	๑๕๓	๖๓	๑๑๒	๙๙	๖๗๘	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๘ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพแยกตามหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๑๙ แสดงร้อยละลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลอนโพธิ์ทอง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

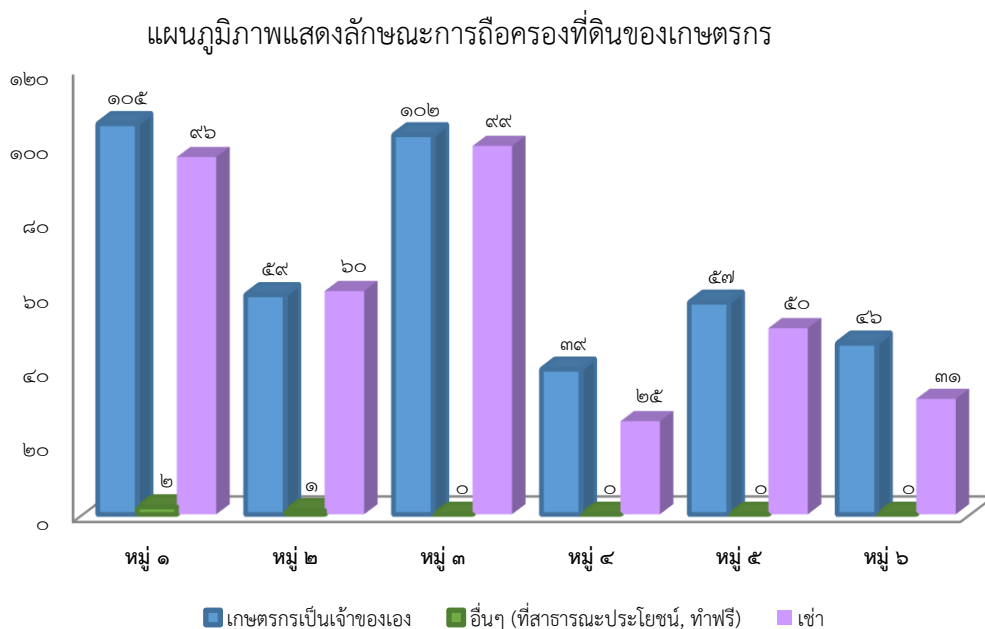
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลอนโพธิ์ทอง ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๔๐๗ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗๒ รองลงมาคือเช่า จำนวน ๓๖๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๘ และอื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙ ตามลำดับ (หมายเหตุ: เกษตรกรคนเดียวมีการถือครองหลายรูปแบบ)

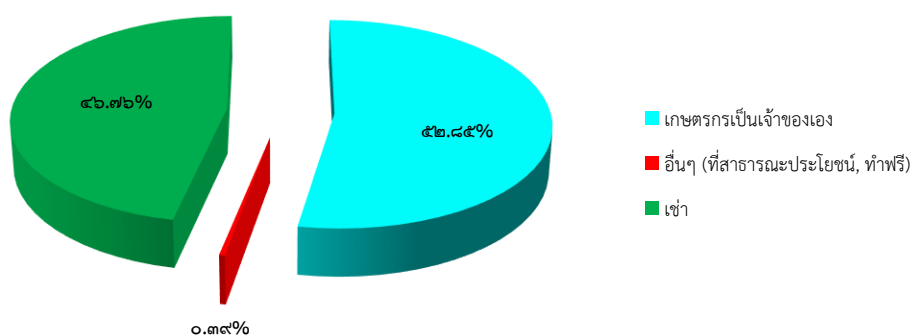
ตารางที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร ตำบลอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ลักษณะการถือครอง	จำนวนครัวเรือน						รวม	ร้อยละ
	หมู่ ๑	หมู่ ๒	หมู่ ๓	หมู่ ๔	หมู่ ๕	หมู่ ๖		
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑๐๕	๕๙	๑๐๒	๓๙	๕๗	๔๖	๔๐๘	๕๒.๘๕
อื่นๆ (ที่สาธารณประโยชน์, ทำฟรี)	๒	๑	๐	๐	๐	๐	๓	๐.๓๙
เช่า	๙๖	๖๐	๙๙	๒๕	๕๐	๓๑	๓๖๑	๔๖.๗๖
รวม	๒๐๓	๑๒๐	๒๐๑	๖๔	๑๐๗	๗๗	๗๗๒	๑๐๐

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน รายหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๒๑ แสดงร้อยละลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์

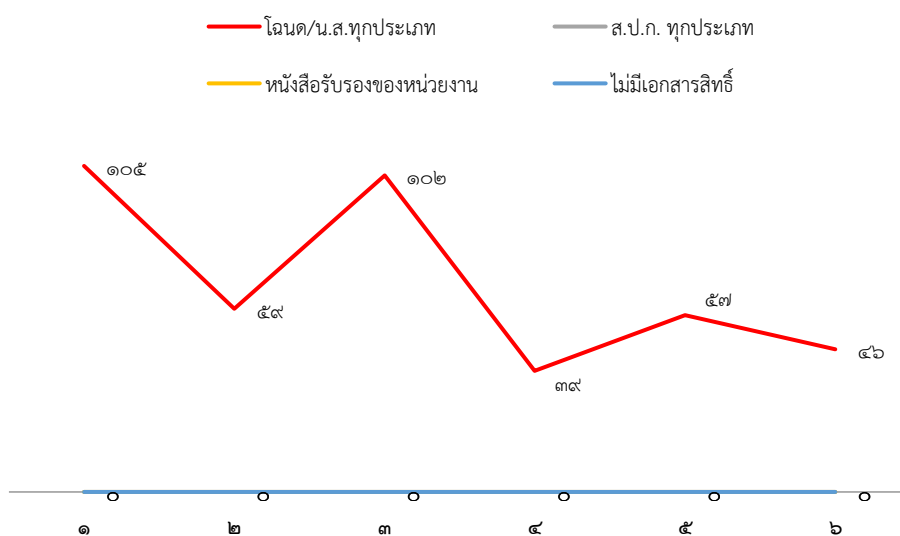
เกษตรกรตำบลดอนโพธิ์ทอง มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๔๐๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

ตารางที่ ๒๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
	โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑	๑๐๕	๐	๐	๐	๑๐๕
๒	๕๙	๐	๐	๐	๕๙
๓	๑๐๒	๐	๐	๐	๑๐๒
๔	๓๙	๐	๐	๐	๓๙
๕	๕๗	๐	๐	๐	๕๗
๖	๔๖	๐	๐	๐	๔๖
รวม	๔๐๘	๐	๐	๐	๔๐๘

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภูมิภาพแสดงประเภทเอกสารสิทธิ์

ภาพที่ ๒๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ รายหมู่บ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๓๐ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๒ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๑ กลุ่ม สมาชิก ๑๕ ราย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑ แห่ง สมาชิก ๓๑ ราย

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
๑	๑	๓๐										
๒												
๓					๑	๑๕	๑	๓๑				
๔												
๕												
๖	๑	๓๐	๑	๑๒								
รวม	๒	๖๐	๑	๑๒	๑	๑๕	๑	๓๑	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๑ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๑ ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๙ ศูนย์

ตารางที่ ๒๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
๑		๑	๑		๑	๓			
๒						๑			
๓						๒			
๔						๑			
๕						๑			
๖						๑			
รวม		๑	๑		๑	๙			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๖ คน โดยมีเกษตรกรหมู่บ้านจำนวนมากที่สุด จำนวน ๖ ราย รองลงมาคือหมอดินอาสา ๓ ราย และอาสาสมัครฝนหลวง ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตรกร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
๑					๑	๑			
๒						๑			
๓	๑				๑	๑			
๔					๑	๑			
๕						๑			
๖						๑			
รวม	๑	๐	๐	๐	๓	๖	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน ซึ่งในตำบลดอนโพธิ์ทองมีประชาชนชาวบ้านจำนวน ๔ คน

ตารางที่ ๒๕ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
๑	๒	นายศรีณยู คงสมจิตต์	๖๖/๒ ม.๑ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
		นางสาวเหลียม ขำโสภา	๙ ม.๑ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
๓	๒	นายอุดร รูปโฉม	๙๖/๒ ม.๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
		นายแสงพงษ์ แสงพันธุ์	๑๐๐ ม.๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
๖	๑	นายเชาวลิต ยิ้มโสภา	๑๑๕/๒ ม.๖ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองฯ จ.สุพรรณบุรี
รวม	๕		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี พ.ศ. ๒๕๖๕

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวไม้ซุง

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายอุดร รูปโฉม

บ้านเลขที่ ๙๖/๒ หมู่ ๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี

สถานการณ์ของพื้นที่ : ประชาชนในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก โดยทำนาเป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ ๘๐ มีส่วนน้อยทำสวนคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ปลูกผักและเลี้ยงสัตว์คิดเป็นร้อยละ ๕ ซึ่งการทำนาแต่เดิมนั้นก็เกิดปัญหาต่างๆ ได้แก่

๑. เมล็ดพันธุ์ที่นำมาปลูกขาดความน่าเชื่อถือในเรื่องสายพันธุ์ ชั้นพันธุ์ ความบริสุทธิ์ และเมล็ดแดง
๒. ประสบปัญหาเงินทุนในการจัดหาเมล็ดพันธุ์เพื่อเพาะปลูก
๓. ขาดความรู้ และที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเมื่อประสบปัญหาโรคและแมลงรบกวน การใช้ปุ๋ย และสารเคมีเกินความจำเป็น
๔. ขาดการจัดการในการเก็บเกี่ยวข้าวเพื่อให้ได้คุณภาพเหมาะสมสำหรับการเป็นข้าวปลูกในฤดูต่อไป
๕. ไม่สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้

แนวทางการพัฒนา : ๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
 ๒. พัฒนาสมาชิก อบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ
 ๓. ด้านการตลาด เพิ่มช่องทางการจำหน่าย
 ๔. บริหารด้านสินเชื่อ

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีจำหน่ายในชุมชนและชุมชนใกล้เคียง

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การผลิตข้าวคุณภาพ
 ๒. เกษตรปลอดการเผา
 ๓. การใช้ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน
 ๔. การจัดการศัตรูพืชโดยชีววิธี

หลักสูตรบังคับ : เกษตรทฤษฎีใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

หลักสูตรเสริม : ๑. การปรับปรุงบำรุงดิน
 ๒. การผลิตชีวภัณฑ์กำจัดศัตรูพืช

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสรุปข้อมูล						
ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี						
ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์		ชื่อ - นามสกุล ประธานศูนย์	เบอร์โทรศัพท์ ประธานศูนย์เครือข่าย
			หมู่	ตำบล		
๑	ศูนย์ข้าวชุมชนบ้านหัวไม้ซุง	ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	๓	ดอนโพธิ์ทอง	นายบุญเรือง พันธุ์จ้อย	๐๘๗-๐๐๑๓๓๕๑

แผนที่แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์เครือข่าย)
ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๔) กลุ่มเกษตรกรรแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช (ข้าว)

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีกลุ่มเกษตรกรแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช จำนวน ๑ กลุ่ม ได้แก่ แผนการผลิตรายกลุ่มของแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช (ข้าว)

ที่อยู่ หมู่ ๖ ต.ดอนโพธิ์ทอง อ.เมืองสุพรรณบุรี จ.สุพรรณบุรี

กิจกรรม ผลิตภัณฑ์ข้าว

- เป้าหมายการดำเนินงานลดต้นทุนการผลิต จาก ๕,๐๐๐ บาท/ต่อไร่ เป็น ๔,๗๕๐ บาท (๕%)
- เป้าหมายผลผลิต เพิ่มผลผลิต จาก ๙๐๐ กก./ไร่ เป็น ๑,๐๐๐ /ไร่ (๑๑.๑๑%)
- เป้าหมายรายได้ ๘,๕๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท/ไร่
- ประมาณการรายจ่าย ๔,๕๐๐-๕,๐๐๐ บาท/ไร่

กิจกรรมที่ต้องการพัฒนา

๑. การบริหารจัดการกลุ่ม
๒. การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ยกกระดับมาตรฐานการผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐาน (GAP Seed) การลดต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการทำงานแนวทางแปลงใหญ่ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช (ข้าว) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

กิจกรรม	เดือน													
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ประมาณการรายจ่าย	ประมาณการรายได้
๑. ประชุมกลุ่มเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการกฎระเบียบข้อกำหนดของกลุ่ม และวางแผนการผลิตของกลุ่ม			↔										-	-
๒. อบรมให้ความรู้ในเรื่องการผลิตข้าวแบบลดต้นทุน การจัดการศัตรูพืช โรค แมลงที่สำคัญ และเรื่องการทำบัญชีครัวเรือน				↔									๓,๐๐๐ บาท	-
๒. ขอรับรองมาตรฐานการผลิตให้สมาชิกกลุ่ม				↔									-	-
๓. ติดตามประเมินผลกลุ่ม									↔				-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

๑) ทรัพยากรดิน

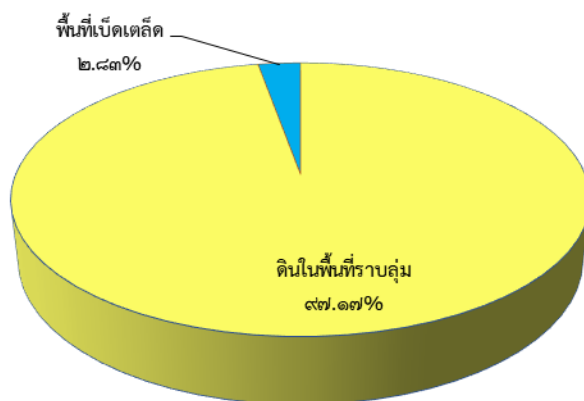
ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีทรัพยากรดินทั้งหมด ๑๘,๖๕๘ ไร่ แบ่งเป็น ดินในพื้นที่ราบลุ่ม ๑๘,๑๓๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๑๗ และพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๕๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๓ โดยมีชุดกลุ่มดินในดินในพื้นที่ราบลุ่มจำนวน ๒ ชุด คือชุดกลุ่มที่ ๒ (ดินเปรี้ยวจัด) จำนวน ๘,๐๓๓ ไร่ และชุดกลุ่มดินที่ ๔ (ดินเหนียว) จำนวน ๑๐,๐๙๘ ไร่

ตารางที่ ๒๘ แสดงทรัพยากรดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	-	-
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๕๒๗	๒.๘๓
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๑๘,๑๓๑	๙๗.๑๗

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละพื้นที่ทรัพยากรดิน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๕)

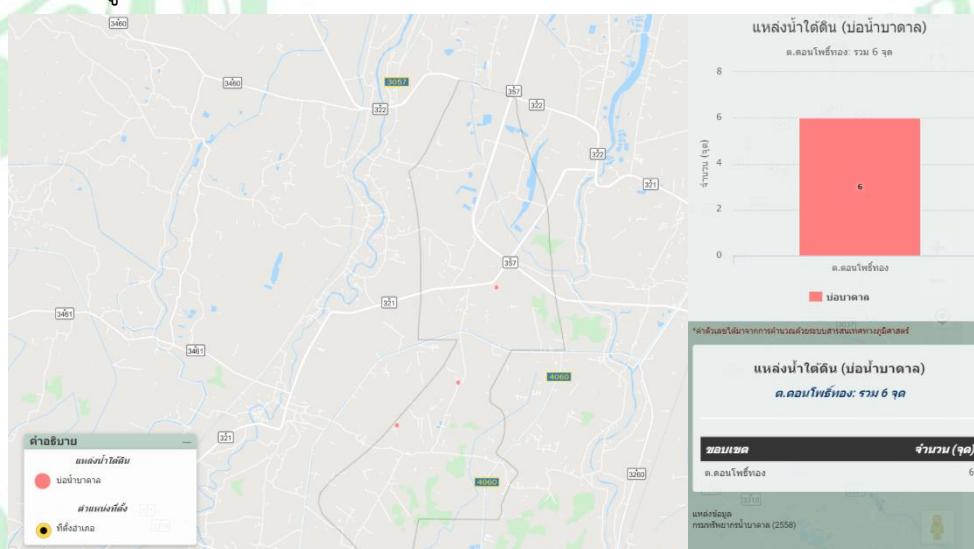
๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลดอนโพธิ์ทอง เป็นพื้นที่อาศัยน้ำจากชลประทานในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๙๕ % ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำได้ดิน บ่อน้ำบาดาล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี รวมทั้งสิ้น

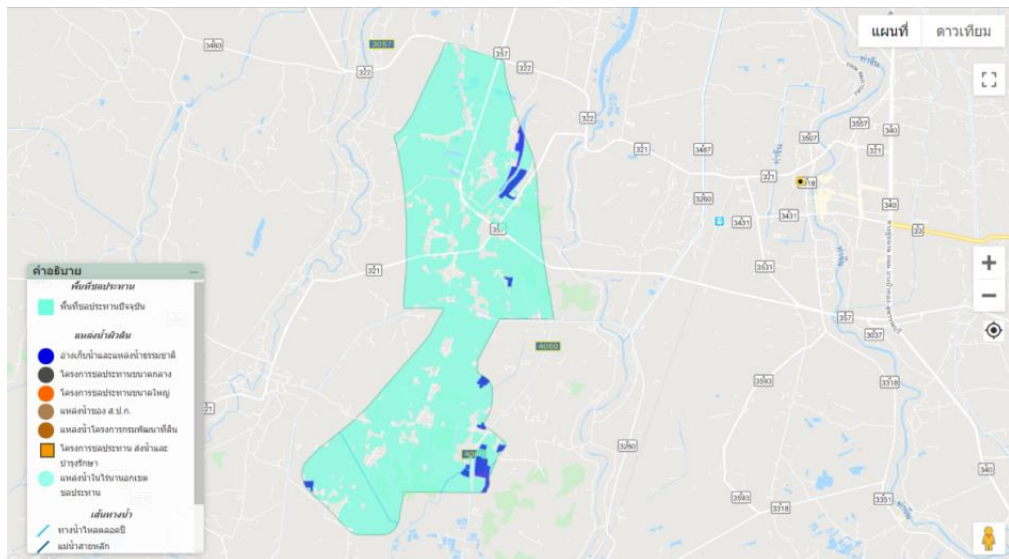
๖ บ่อ แยกรายละเอียดดังนี้

หมู่ที่ ๑	จำนวน ๔ บ่อ
หมู่ที่ ๒	-
หมู่ที่ ๓	-
หมู่ที่ ๔	จำนวน ๒ บ่อ
หมู่ที่ ๕	-
หมู่ที่ ๖	-

ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งน้ำได้ดิน (บ่อน้ำบาดาล) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

- แหล่งน้ำผิวดิน ได้แก่ น้ำในแม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบและในพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ปกติน้ำผิวดินจะได้รับการเติมจากฝน ตำบลดอนโพธิ์ทองมีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรคือระบบชลประทาน และอ่างเก็บน้ำหรือแหล่งน้ำธรรมชาติเท่านั้น

ภาพที่ ๒๘ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

๑.๓ สีนค่าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้ำ GI

- ไม่มี

๑.๔ สีนค่าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้ำ ข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

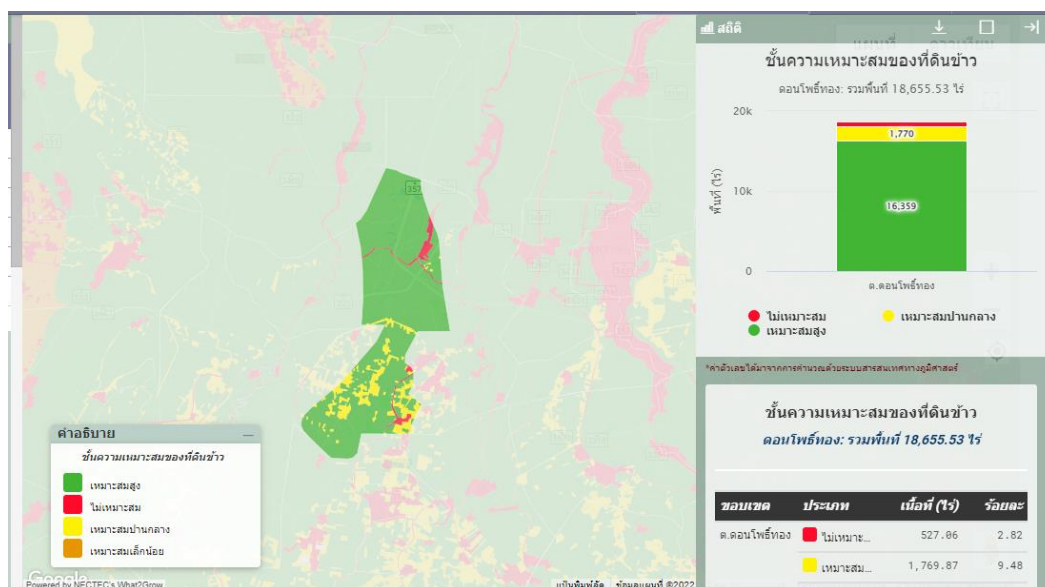
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๘,๖๕๕.๕๓ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๖,๓๕๘.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๖๘ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑,๗๖๙.๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๘ และพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๕๒๗.๐๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๘๒

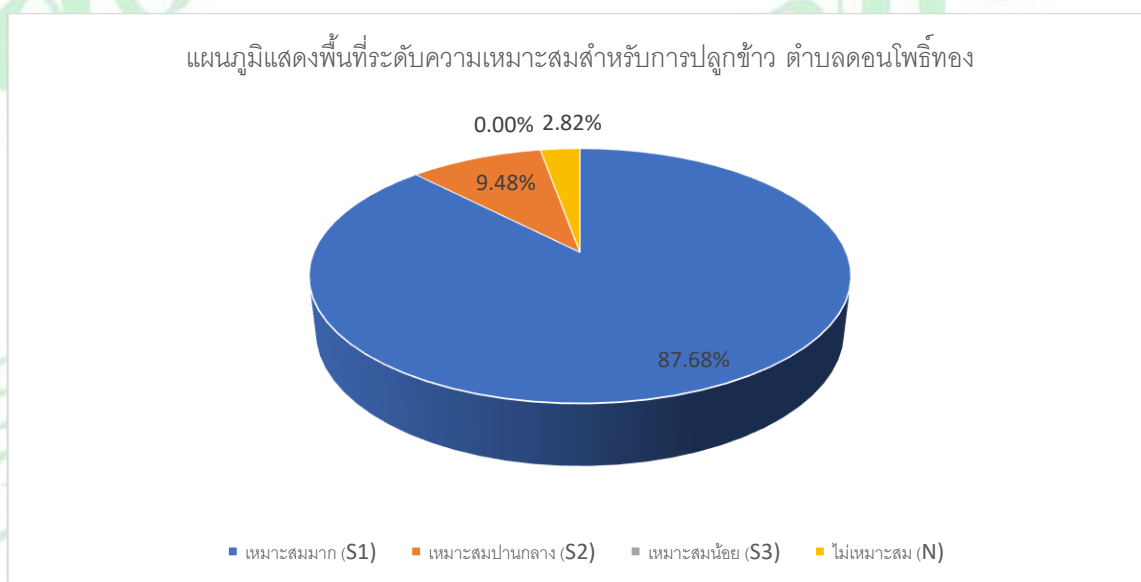
ตารางที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๑๘,๖๕๕.๕๓ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนโพธิ์ทอง	๑๖,๓๕๘.๖๐	๑,๗๖๙.๘๗	-	๕๒๗.๐๖	๑๘,๖๕๕

ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๙ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๐ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

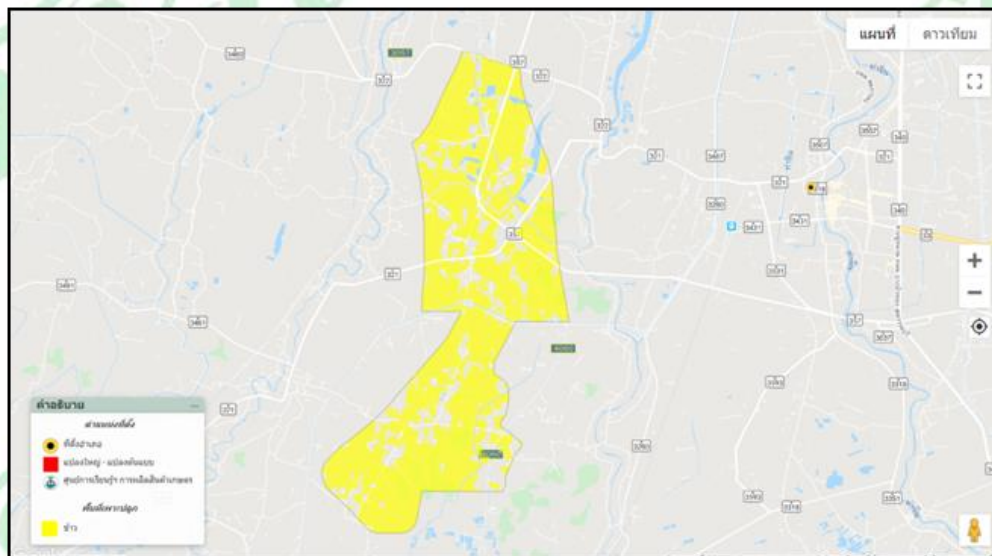
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๓ จำนวน ๓,๓๒๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๑ จำนวน ๒,๙๕๔ ไร่ และหมู่ ๒ จำนวน ๒,๐๘๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่การปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	๑๔๕	๒,๙๕๔
๒	๙๐	๒,๐๕๒
๓	๑๔๘	๓,๓๒๖
๔	๖๒	๑,๒๒๔
๕	๑๐๔	๑,๕๗๒
๖	๙๖	๑,๓๓๖
รวม	๖๗๘	๑๒,๔๖๔

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

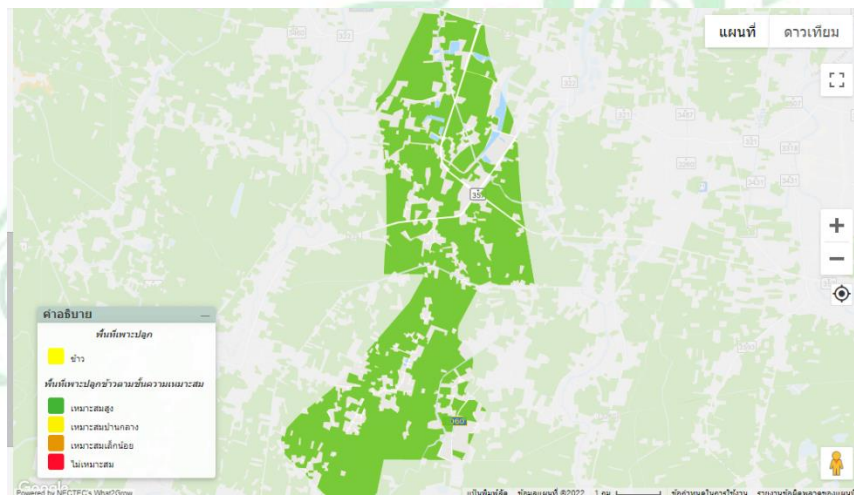
(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด จำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ (ภาพแสดงเขตความเหมาะสมการปลูกข้าวและแสดงร้อยละตามระดับชั้นความเหมาะสมเช่นเดียวกับภาพที่ ๒๙ และ ๓๐ ตามลำดับ)

ตารางที่ ๓๑ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

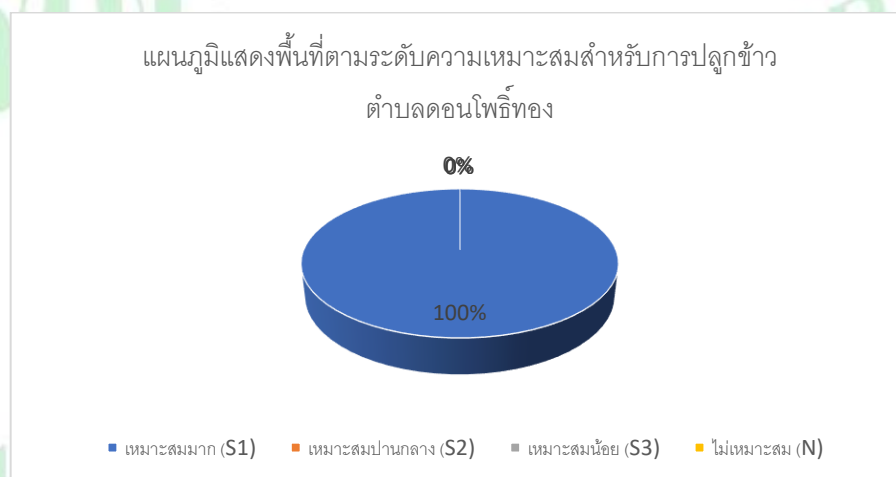
ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว ๑๒,๔๖๔ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนโพธิ์ทอง	๑๒,๔๖๔	-	-	-	๑๒,๔๖๔

ที่มา: Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๒ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๓ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒) ปริมาณการผลิต

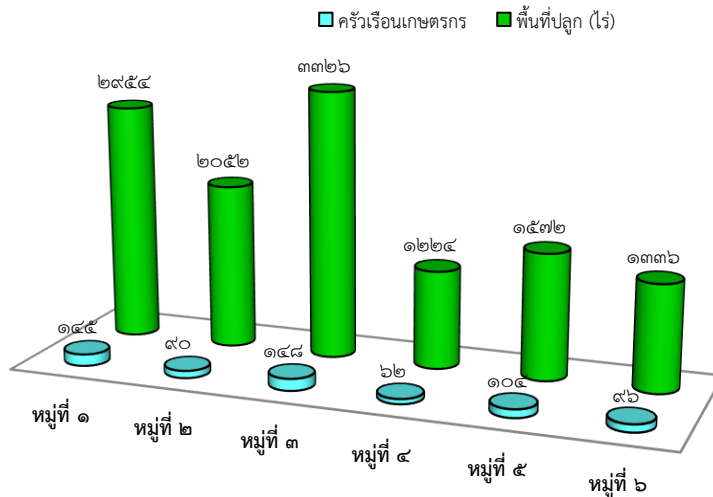
ตำบลดอนโพธิ์ทองมีพื้นที่ปลูกข้าวจำนวน ๑๒,๔๖๔ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๓ จำนวน ๓,๓๒๖ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๑ จำนวน ๒,๙๕๔ ไร่ และหมู่ ๒ จำนวน ๒,๐๕๒ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
๑	๑๔๕	๒,๙๕๔	๒,๙๕๔	๒,๕๑๐.๙	๐.๘๕
๒	๙๐	๒,๐๕๒	๒,๐๕๒	๑,๗๔๔.๒	๐.๘๕
๓	๑๔๘	๓,๓๒๖	๓,๓๒๖	๒,๘๒๗.๑	๐.๘๕
๔	๖๒	๑,๒๒๔	๑,๒๒๔	๑,๐๔๐.๔	๐.๘๕
๕	๑๐๔	๑,๕๗๒	๑,๕๗๒	๑,๓๓๖.๒	๐.๘๕
๖	๙๖	๑,๓๓๖	๑,๓๓๖	๑,๑๓๕.๖	๐.๘๕
รวม	๖๗๘	๑๒,๔๖๔	๑๒,๔๖๔	๑๐,๕๙๔.๔	๐.๘๕

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕

แผนภูมิแสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๔ แสดงปริมาณการปลูกข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าว

(๑) การใช้พันธุ์ดี

ตำบลดอนโพธิ์ทอง นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข ๔๑ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ ของพื้นที่เพาะปลูก รองมาได้แก่พันธุ์ กข ๔๗ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่เพาะปลูก และพันธุ์อื่นๆ ได้แก่ กข ๓๑, กข ๕๑, กข ๕๗, กข ๗๗ และปทุมธานี ๑ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ซึ่งแหล่งจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ได้มาจากศูนย์ข้าวชุมชนในตำบล และร้านค้า หรือแหล่งจำหน่ายที่ได้รับการรับรองและน่าเชื่อถือที่ใกล้เคียง

(๒) การเตรียมดิน แบ่งเป็นพื้นที่นาแบบหว่านน้ำตม และนาแบบใช้รถดำนาแบบเดินตาม ซึ่งการเตรียมดินจะแตกต่างกันที่ซึ่ร่องน้ำในนาหว่านน้ำตม ส่วนนาแบบดำนั้นจะไม่ซึ่ร่องน้ำจะปรับสภาพดินให้เรียบไปทั้งผืน

(๓) การปลูก นิยมปลูก ๒ รอบต่อปี คือ นาปี เริ่มปลูกในเดือน พฤษภาคม – กันยายน และนาปรัง เริ่มปลูกในเดือนพฤศจิกายน – มีนาคม ซึ่งจะปลูกข้าวจำนวนมากในเดือนพฤษภาคม และพฤศจิกายน

(๔) ระบบการให้น้ำ

ตำบลดอนโพธิ์ทอง พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน ส่วนใหญ่จะใช้น้ำจากคลองชลประทาน คลองหรือบึงธรรมชาติ แหล่งน้ำของตนเอง และบ่อบาดาล เป็นต้น

(๕) การดูแลรักษา ข้าวเป็นพืชที่ต้องการดูแลรักษาทุกช่วงอายุตั้งแต่ปลูกจนถึงเก็บเกี่ยว หากดูแลรักษาไม่ดีผลผลิตที่ได้อาจไม่คุ้มทุน ดังนั้นจึงต้องมีระบบการจัดการดูแลที่ดี

(๖) การใส่ปุ๋ย โดยปกติเกษตรกรนิยมใส่ปุ๋ย ๒ – ๓ ครั้ง ต่อรอบการผลิต และมีเกษตรกรบางส่วนใส่ตามคำวิเคราะห์ดิน

(๗) การเก็บเกี่ยว จะเก็บเกี่ยวในระยะพลับพริ้ง

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว หากเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ในฤดูถัดไปต้องลดความชื้นของข้าวโดยการนำไปตากแดด และมีที่สถานเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ ที่อากาศถ่ายเท สะอาด ไม่มีความชื้นและสามารถป้องกันศัตรูของข้าวได้

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู เกษตรกรมีการสำรวจโรคและแมลงก่อนใช้สารเคมีกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี มีการปลูกข้าว ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	←	▽			△			→	▽		△	→
		←			→			←	→		←	→

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๕ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีต้นทุนการผลิตข้าว โดยพื้นที่ในเขตชลประทานมีต้นทุนการผลิตข้าว แบบใช้รถดำนา เป็นเงิน ๖,๒๔๒ บาท และแบบหว่านน้ำตมมีต้นทุนการผลิตข้าว เป็นเงิน ๖,๒๑๐ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ (ตัวอย่าง)	แบบใช้รถดำนา		แบบหว่านน้ำตม	
	นาปี	นาปรัง	นาปี	นาปรัง
ค่าเตรียมดิน (พร้อมหว่าน)	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐	๕๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์ข้าว	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าสารเคมี	๑,๑๑๗	๑,๑๑๗	๑,๗๑๕	๑,๗๑๕
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๕๐๐	๕๐๐	๔๕๐	๔๕๐
ค่าขนส่ง	๑๕๐	๑๕๐	๑๒๐	๑๒๐
ค่าเช่าที่ดิน	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐
รวม	๖,๒๔๒	๖,๒๔๒	๖,๒๑๐	๖,๒๑๐

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ.๒๕๖๕)

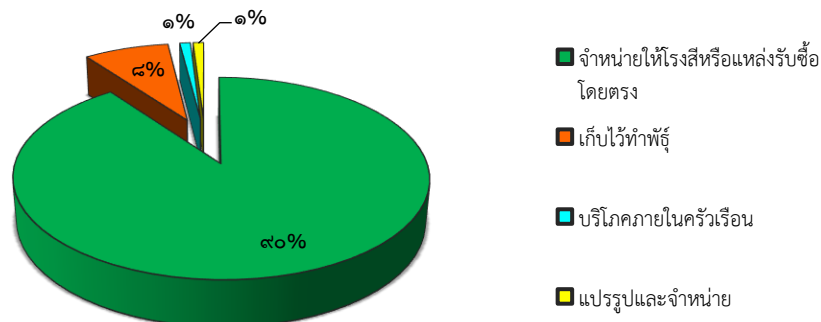
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลดอนโพธิ์ทองส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับโรงสี หรือจูดรับซื้อผลผลิต ประมาณร้อยละ ๙๐ รองลงมาคือเก็บไว้ใช้ทำพันธุ์เพื่อผลิตในฤดูกาลต่อไป ประมาณร้อยละ ๘ เก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแปรรูปจำหน่าย อย่างละประมาณร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

หลังจากเกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตส่วนหนึ่งนำไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง บางส่วน เก็บไว้เป็นพันธุ์ข้าวในการปลูกข้าวในฤดูต่อไป บางส่วนเก็บไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน และหากเหลือเพียงพอก็จะแปรรูปจำหน่ายต่อไป

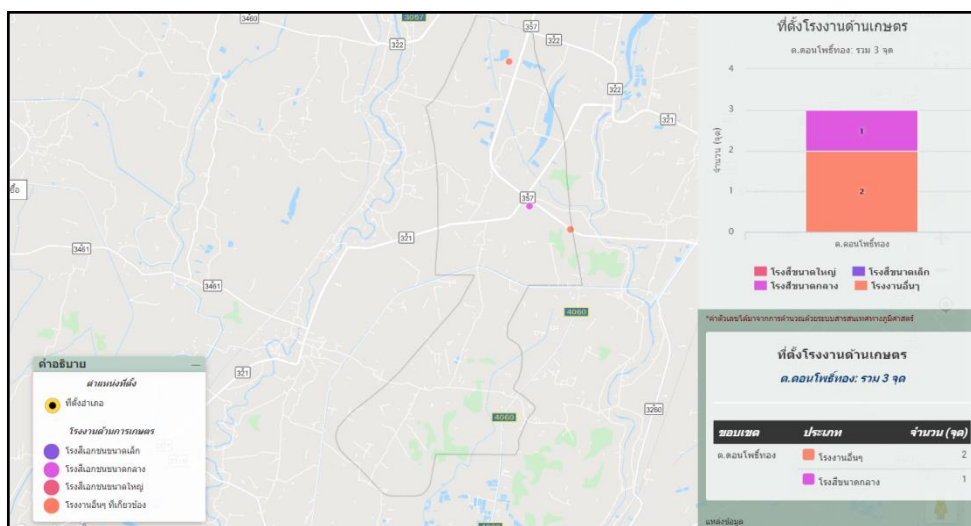
แผนภูมิแสดงเส้นทางวิถีตลาดข้าวของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ภาพที่ ๓๖ แสดงวิถีการตลาดข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป
ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีโรงงานด้านการเกษตร รวม ๓ แห่ง ได้แก่ โรงสีขนาดกลาง ๑ แห่ง และ
โรงงานอื่นๆ ๒ แห่ง

ภาพที่ ๓๗ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้าน
ข้าว จำนวน ๒๓ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ จำนวน ๖ ราย และมี
เกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช ๒ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี
จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นาย ศรีณัฐ คงสมจิตต์	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นาย อำพันธุ์ พันธุ์จ้อย	๒	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๓	นาย อุดร รูปโฉม	๓	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๔	นาย แสงพงษ์ แสงพันธุ์	๓	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๕	นาย รุ่งเรือง คงศิริ	๔	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๖	นาย จัด ทองแก้ว	๕	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๗	นาย เชาวลิท ยิ้มโสภา	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๘	นางสาว เหลี่ยม ขำโสภา	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ข้าว
๙	นาง จินดา ศรีสุข	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว

ตารางที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑๐	นางสาว นาทญา กุลสงฆ์	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๑	นาย ดารุ่ง พันธุ์จ้อย	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๒	นาย มานพ พรหมเดช	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๓	นาย อนันต์ วงษ์วรรณ	๒	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๔	นาย ธิญเทพ รูปโถม	๓	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๕	นาย บรรเจต เกตุคง	๓	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๖	นาย บุญมี แพงพันธุ์	๓	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๗	นาย อนุวรรตน์ หงษ์เวียง	๔	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๘	นาย ประยงค์ มาลัยทอง	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๑๙	นาย ประเสริฐ ขำโสภา	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๒๐	นางสาว ภาณี สร้อยโพธิ์พันธุ์	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๒๑	นาย วัฒนา ช้อยสามนาค	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๒	ข้าว
๒๒	นายเชวง พวงทองใบ	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๓	ข้าว
๒๓	นายยุทธศักดิ์ อุ่นเจริญ	๖	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๓	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๑.๔.๒ ชนิดสินค้า ไม้ผล

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

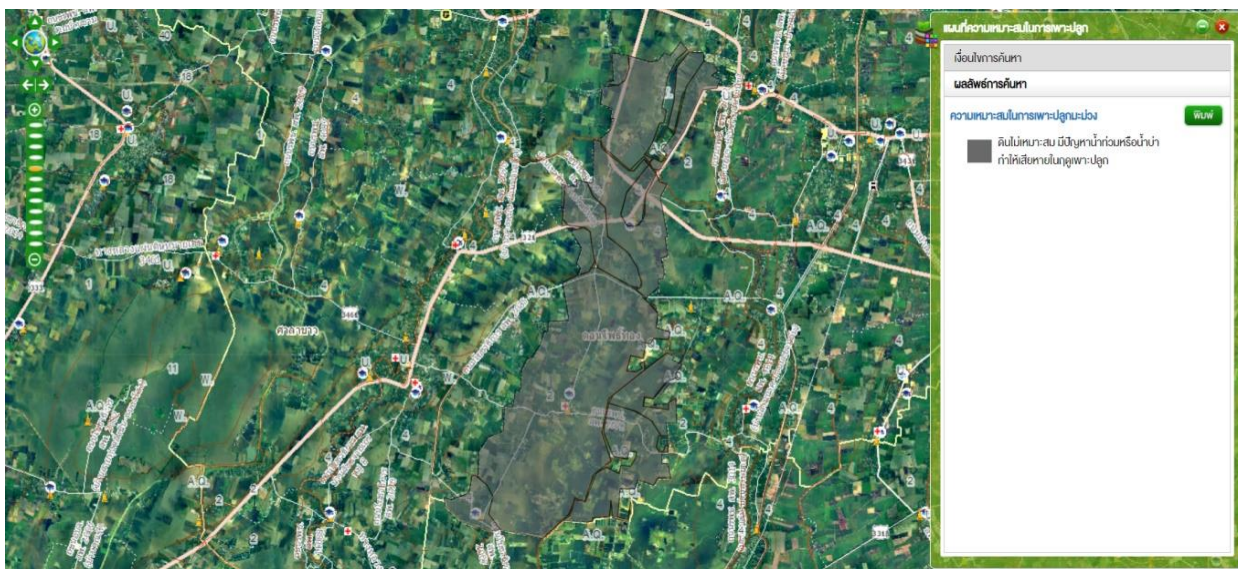
(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลดอนโพธิ์ทองชุดดินไม่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผล แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดิน และบำรุงรักษาที่ดี เนื่องจากในตำบลดอนโพธิ์ทองส่วนใหญ่ดินมีปัญหาในเรื่องดินเปรี้ยวจัด ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกข้าวมากที่สุด

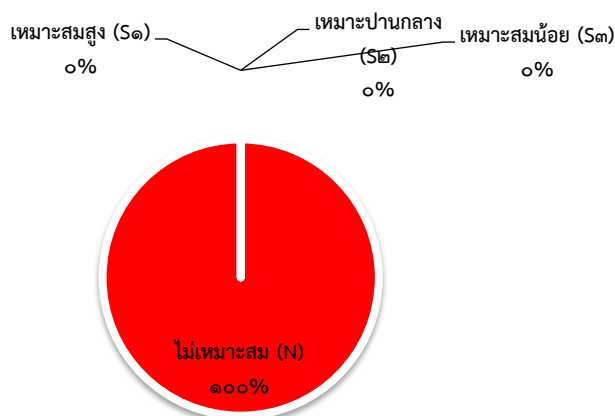
ตารางที่ ๓๕ แสดงเขตความเหมาะสม(พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล ๑๘,๖๕๕.๕๓ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ดอนโพธิ์ทอง	—	-	-	๑๘,๖๕๕.๕๓	๑๘,๖๕๕.๕๓

ที่มา: Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกไม้ผล (มะม่วง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๓๙ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

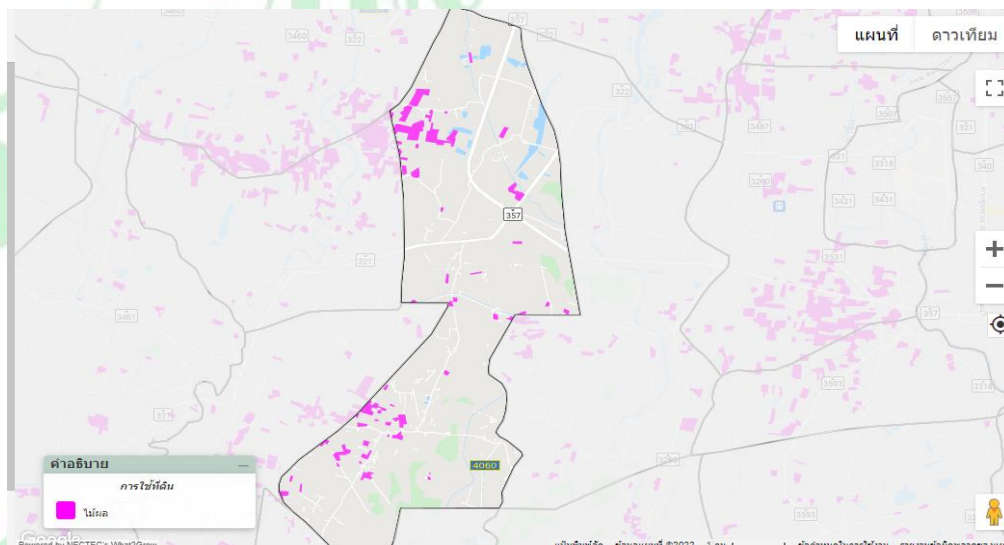
(๒) พื้นที่ปลูกไม้ผล

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ปลูกไม้ผล จำนวน ๒๙๘.๒๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หนุ่ย ๑ จำนวน ๑๒๘ ไร่ แบ่งเป็น มะม่วง ๑๒๐ ไร่ ฝรั่ง ๗ ไร่ และมะนาว ๑ ไร่ รองลงมาคือ หนุ่ย ๓ จำนวน ๕๕ ไร่ ซึ่งเป็น มะม่วงทั้งหมด และหนุ่ย ๖ จำนวน ๔๑ ไร่ ซึ่งเป็นมะม่วงทั้งหมด ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๖ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)				
		มะม่วง	มะนาว	กล้วย น้ำว้า	ฝรั่ง	รวม
๑	๒๓	๑๒๐	๑	-	๗	๑๒๘
๒	๔	๒๐	-	-	-	๒๐
๓	๑๒	๕๕	-	-	-	๕๕
๔	๕	๒๐	-	๒.๒๕	-	๒๒.๒๕
๕	๖	๓๐	-	-	-	๓๐
๖	๗	๔๑	-	-	-	๔๑
รวม	๕๗	๒๘๖	๑	๒.๒๕	๗	๒๙๘.๒๕

ที่มา: กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๔๐ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผล (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

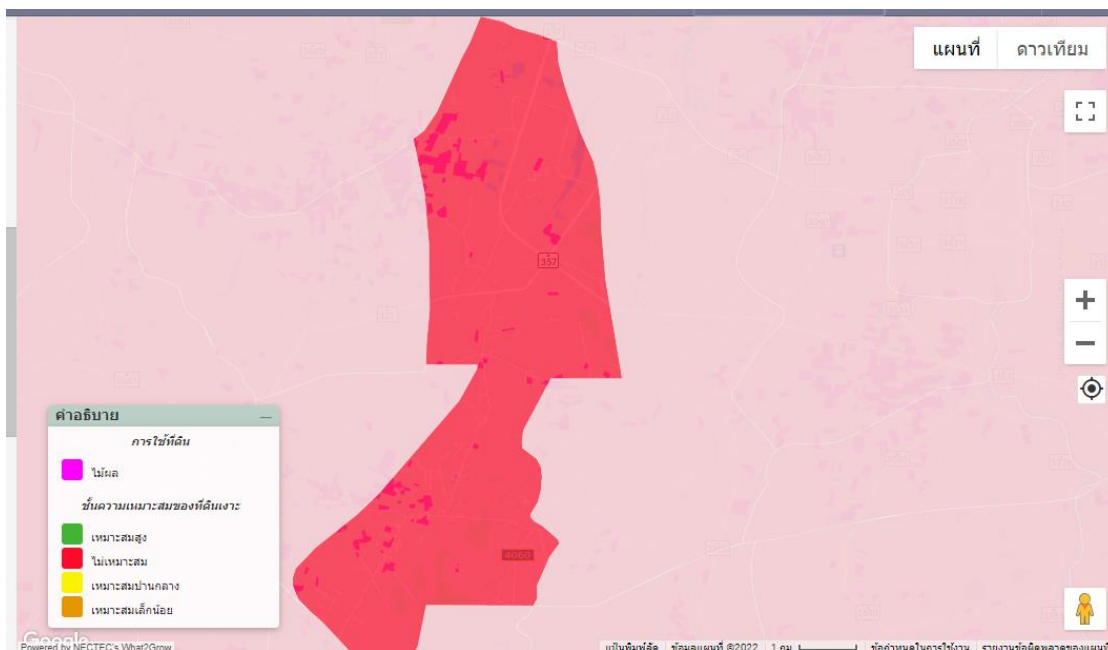
(๓) พื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๙๗.๒๕ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๙๗.๒๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

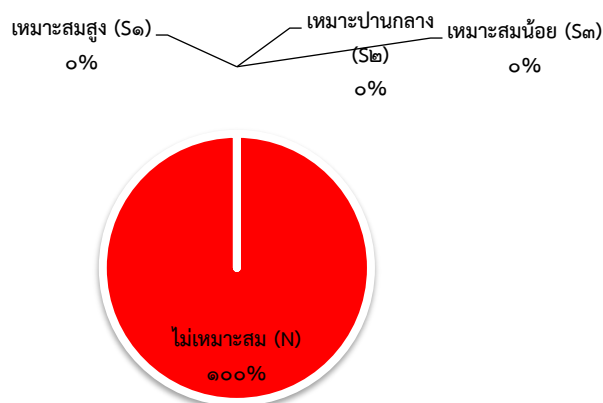
ตารางที่ ๓๗ แสดงพื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล ๒๙๗.๒๕ (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ ทั้งหมด
ดอนโพธิ์ทอง	-	-	-	๒๙๗.๒๕	๒๙๗.๒๕

ที่มา: : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๔๑ แสดงแผนที่พื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๔๒ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกไม้ผลตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

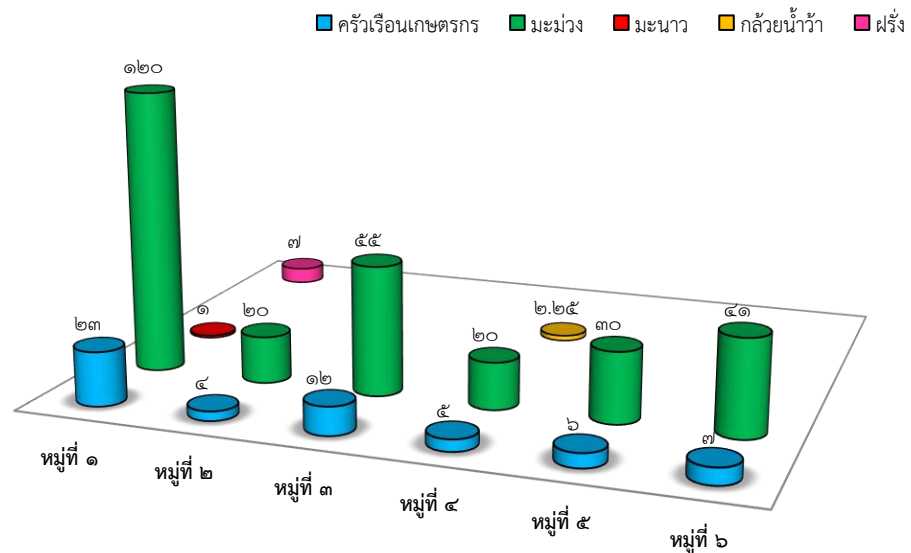
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีพื้นที่การปลูกไม้ผล จำนวน ๒๙๘.๒๕ ไร่ ๕๗ ไร่ ๕๗ ตารางวา โดยมีพื้นที่ปลูก
 มากหมู่ ๑ จำนวน ๑๒๘ ไร่ จำนวน ๒๓ ไร่ ๕๗ ตารางวา รองลงมาคือหมู่ ๓ จำนวน ๕๕ ไร่ ๑๒ ไร่ ๕๗ ตารางวา และหมู่ ๖ จำนวน
 ๔๑ ไร่ ๗ ไร่ ๕๗ ตารางวา ตามลำดับ

ตารางที่ ๓๘ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ ที่	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)					พื้นที่เก็บ เกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต ต่อไร่ (ตัน)
		มะม่วง	มะนาว	กล้วย น้ำว้า	ฝรั่ง	รวม			
๑	๒๓	๑๒๐	๑	-	๗	๑๒๘	๑๒๘	๑๐๒.๔	๐.๘
๒	๔	๒๐	-	-	-	๒๐	๒๐	๑๗.๖	๐.๘
๓	๑๒	๕๕	-	-	-	๕๕	๕๕	๔๔	๐.๘
๔	๕	๒๐	-	๒.๒๕	-	๒๒.๒๕	๒๒.๒๕	๑๗.๘	๐.๘
๕	๖	๓๐	-	-	-	๓๐	๓๐	๒๔	๐.๘
๖	๗	๔๑	-	-	-	๔๑	๔๑	๓๒.๘	๐.๘
รวม	๕๗	๒๘๖	๑	๒.๒๕	๗	๒๙๖.๒๕	๒๙๖.๒๕	๒๓๘.๖	๐.๘

ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๔๓ แสดงปริมาณการปลูกไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(ที่มา : กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิตไม้ผล

ตำบลดอนโพธิ์ทองส่วนใหญ่ปลูกมะม่วง แบบยกร่องสวน ส่วนกล้วยน้ำว้า ฝรั่ง จะนิยมปลูกตามพื้นราบทั่วไปไม่มีการยกร่อง ส่วนมะนาวจะนิยมปลูกในร่องซีเมนต์หรือแบบปกติเช่นเดียวกัน การให้น้ำมีทั้งแบบระบบน้ำหยด น้ำจากแหล่งธรรมชาติ และจากน้ำคลองชลประทาน นอกจากนี้ยังมีการปรับแต่งกิ่งการใช้สารชีวภัณฑ์เพื่อลดโรค ลดแมลง การใช้สารบังคับการออกดอกนอกฤดู และการห่อผลร่วมด้วย

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลดอนโพธิ์ทอง มีการปลูกไม้ผล ฤดูการปลูกไม้ผลปลูกได้ทั้งฤดูกาลเนื่องจากเป็นไม้อายุยาว การเก็บเกี่ยวไม้ผลจะเก็บเกี่ยวได้เมื่ออายุ ๓ ปีขึ้นไป ตามฤดูกาลจะเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคมถึงเมษายน ถ้านอกฤดูจะเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลดอนโพธิ์ทอง ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
มะม่วง	←▽	←▽	←▽	←▽	△								๑-๖
มะนาว	←	←	←▽	←▽	△								๑
กล้วยน้ำว้า	←	←					△						๕
ฝรั่ง	←		←▽	←▽	△								๑

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๔ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกไม้ผลในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีต้นทุนการผลิตไม้ผล เป็นเงิน ๑๔,๖๗๕ บาท/ไร่

ตารางที่ ๓๙ แสดงต้นทุนการผลิตไม้ผลต่อไร่ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท/ไร่
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๘,๐๐๐
ค่าต้นพันธุ์	๓,๐๐๐
ค่าสารเคมี	๑,๐๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑,๐๐๐
รวม	๑๔,๖๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย

๐.๘

ตัน/ไร่

ราคาปัจจุบันตันละ

๒๐,๐๐๐

บาท

เป็นเงิน

๑๖,๐๐๐

บาท

ต้นทุน

๑๔,๖๗๕

บาท

กำไร

๑,๓๒๕

บาท

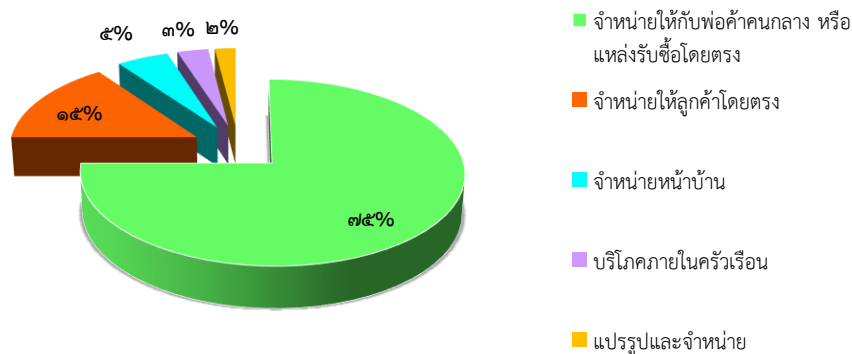
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลดอนโพธิ์ทองส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุ่มรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๕ และจำหน่ายหน้าบ้าน ร้อยละ ๕ ตามลำดับที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๒

(๑) วิธีการตลาด

โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะนำมาขายหน้าบ้าน และหากผลผลิตล้นตลาดก็จะทำการแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและขายให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

ภาพที่ ๔๕ แสดงวิธีการตลาดไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลดอนโพธิ์ทองไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายหน้าบ้านให้กับคนในชุมชนและนอกชุมชน

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนโพธิ์ทองไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตไม้ผล สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๔๐ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตไม้ผล ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายศรีณยู คงสมจิตต์	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๐	ข้าว
๒	นางสาวเหลียม ขำโสภา	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมืองสุพรรณบุรี	๒๕๖๑	ข้าว

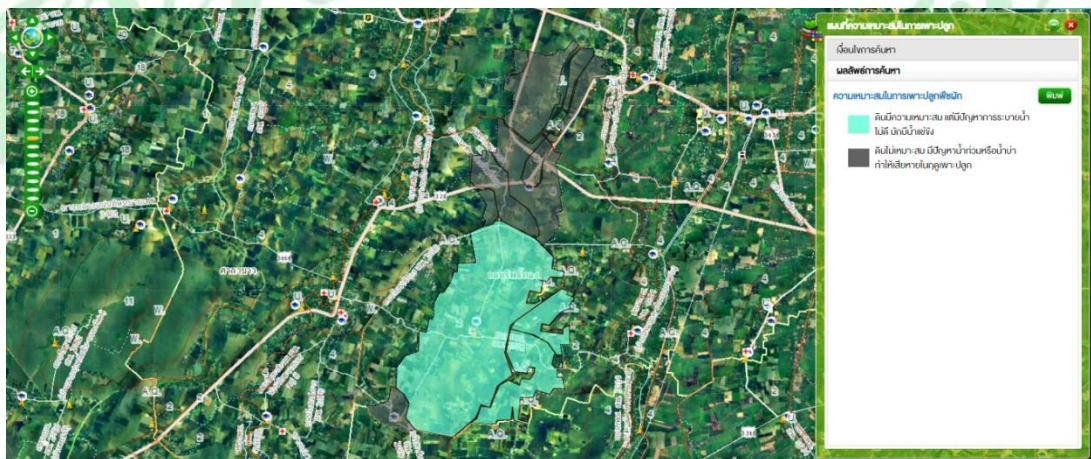
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ชนิดสินค้าพืชผัก

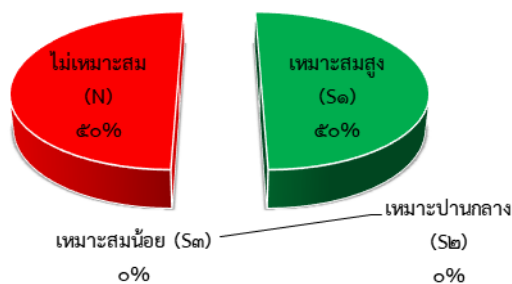
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีชุดดินที่เหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่มีปัญหาการระบายน้ำไม่ดี มักมีน้ำแช่ขัง พบบริเวณหมู่ ๑ - ๓ ส่วนพื้นที่ หมู่ ๔-๖ และ หมู่ ๓ บางส่วน ชุดดินไม่มีความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชผัก แต่ก็สามารถปลูกได้หากมีการจัดการดูแลรักษาดินที่ดี

ภาพที่ ๔๖ แสดงแผนที่เขตความเหมาะสม (พื้นที่ที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๔๗ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
(ที่มา : Agri-map online, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๒) พื้นที่ปลูกพืชผัก

ตำบลดอนโพธิ์ทอง มีพื้นที่ปลูกพืชผัก จำนวน ๗๔.๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๒ จำนวน ๔๑.๒๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๕ จำนวน ๒๐.๒๕ ไร่ และหมู่ ๑ จำนวน ๘ ไร่ ซึ่งอยู่ในระดับความเหมาะสม (S๑) บางพื้นที่ปลูกสลับกับการทำนากรณีน้ำไม่มี

๒) ปริมาณการผลิต

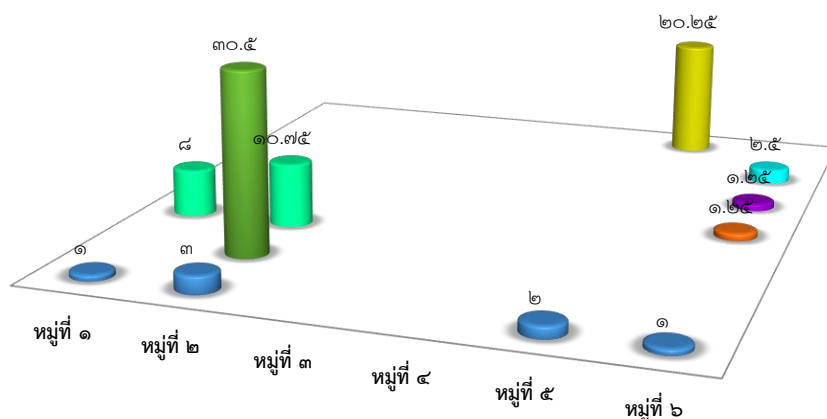
ตำบลดอนโพธิ์ทองมีพื้นที่การปลูกพืชผักจำนวน ๗๔.๕ ไร่ ๗ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ หมู่ ๒ จำนวน ๓ ครัวเรือน ๔๑.๒๕ ไร่ รองลงมาคือหมู่ ๕ จำนวน ๒ ครัวเรือน ๒๐.๒๕ ไร่ และหมู่ ๑ จำนวน ๑ ครัวเรือน ๘ ไร่

ตารางที่ ๔๑ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

หมู่ที่	ครัวเรือน	พื้นที่ปลูก (ไร่)							พื้นที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิต ต่อไร่ (กิโลกรัม)
		คะน้ำ	ผักบุ้ง น้ำ	บวบ	ถั่วฝักยาว	แตงโม อ่อน	เมล่อน	รวม			
๑	๑	-	๘	-	-	-	-	๘	๘	๑.๖	๒๐๐
๒	๓	๓๐.๕	๑๐.๗๕	-	-	-	-	๔๑.๒๕	๔๑.๒๕	๘.๒๕	๒๐๐
๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๔	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๕	๒	-	-	-	-	-	๒๐.๒๕	๒๐.๒๕	๒๐.๒๕	๑๗.๒๑	๘๕๐
๖	๑	-	-	๑.๒๕	๑.๒๕	๒.๕	-	๕	๕	๔	๘๐๐
รวม	๗	๓๐.๕	๑๐.๗๕	๑.๒๕	๑.๒๕	๒.๕	๒๐.๒๕	๗๔.๕	๗๔.๕		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

■ ครัวเรือน ■ คะน้ำ ■ ผักบุ้งน้ำ ■ บวบ ■ ถั่วฝักยาว ■ แตงโมอ่อน ■ เมล่อน

ภาพที่ ๔๔ แสดงปริมาณการปลูกพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

เกษตรกร นิยมปลูกคะน้าและผักบุ้งน้ำ โดยเกษตรกรจะเริ่มปลูกตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม ของทุกปี จากการสำรวจข้อมูลในระดับตำบลพบว่า มีเกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกผักแบบยกร่องสวน และแบบปกติ

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลดอนโพธิ์ทอง มีการปลูกพืชผักได้ทั้งปี ส่วนใหญ่ปลูกในเดือนมกราคมถึงพฤษภาคม การเก็บเกี่ยวพืชผักส่วนใหญ่จะเก็บเกี่ยวได้ประมาณ ๑ - ๓ เดือน แล้วแต่ละชนิดพืช โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกพืชผักใน ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	หมู่
คะน้า	←	▽									△	→	๒
ผักบุ้งน้ำ	←	▽									△	→	๑,๒
บวบ	←	▽									△	→	๖
ถั่วฝักยาว	←	▽									△	→	๖
แตงโมอ่อน	←	▽									△	→	๖
เมล่อน	←	▽									△	→	๕

สัญลักษณ์

←→ ช่วงฤดูปลูก
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

△ ปลูกสูงสุด
 ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๔๙ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกพืชผัก ในตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลดอนโพธิ์ทองมีต้นทุนการผลิตพืชผักเป็นเงิน ๕,๙๗๕ บาท ต่อไร่

ตารางที่ ๔๒ แสดงต้นทุนการผลิตพืชผักต่อไร่ ปี ๒๕๖๕ ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

รายการ	บาท
ค่าเตรียมแปลงปลูก	๖๐๐
ค่าเมล็ดพันธุ์	๘๐๐
ค่าสารเคมี	๕๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี	๘๗๕
ค่าจ้างแรงงาน	๓๐๐
ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง	๒๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๓๐๐
ค่าเช่า	๑,๐๐๐
ค่าอุปกรณ์อื่นๆ	๑,๐๐๐
รวม	๕,๙๗๕

ผลผลิตเฉลี่ย	๐.๕	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๒๐,๐๐๐	บาท
เป็นเงิน	๑๐,๐๐๐	บาท
ต้นทุน	๕,๙๗๕	บาท
กำไร	๔,๔๒๕	บาท

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

ตำบลดอนโพธิ์ทองส่วนใหญ่เกษตรกรนิยมขายสดให้กับพ่อค้าคนกลาง (หน้าสวน) หรือจุดรับซื้อผลผลิต ร้อยละ ๗๕ รองลงมาคือขายให้กับลูกค้าโดยตรง ร้อยละ ๑๐ และจำหน่ายในตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ที่เหลือจะเก็บไว้บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓ แบ่งเพื่อบ้าน ร้อยละ ๑ และแปรรูปจำหน่าย ร้อยละ ๑

(๑) วิธีการตลาด

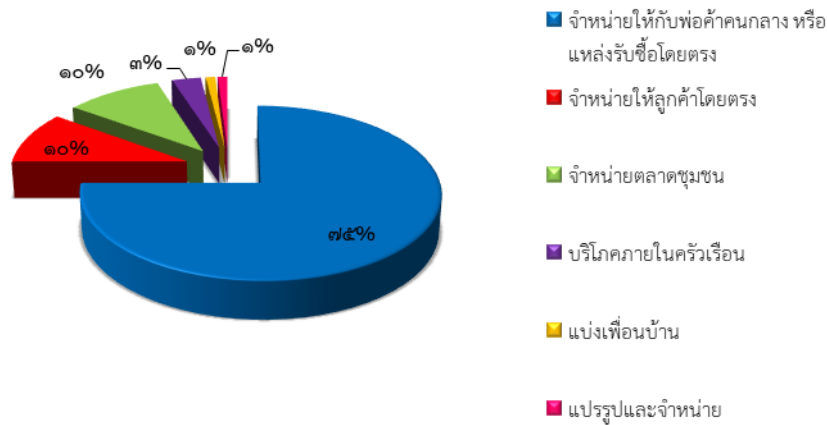
โดยปกติเมื่อใกล้ระยะเก็บเกี่ยวผลผลิตจะมีพ่อค้าคนกลางมาที่หน้าสวนเพื่อตกลงราคาซื้อขาย หากเกษตรกรไม่ขายส่วนใหญ่ก็จะนำไปขายแหล่งรับซื้อโดยตรง เช่น ตลาดไท นอกจากนี้เกษตรกรบางรายปลูกจำนวนไม่มากเมื่อมีผลผลิตก็จะเก็บไว้บริโภคภายในครัวเรือน และแบ่งเพื่อนบ้าน นอกจากนี้ยังมีการแปรรูปผลผลิตเพื่อยืดอายุเก็บรักษาผลผลิตอีกด้วย

ลำดับ	รายการ	ราคา	หน่วย
๑	ผักคะน้า คละ	๓๐.๐๐ - ๓๕.๐๐	บาท/กก.
๒	ผักคะน้า คัด	๔๐.๐๐ - ๔๕.๐๐	บาท/กก.
๓	ถั่วงอกยาว คละ	๓๕.๐๐ - ๔๐.๐๐	บาท/กก.
๔	ถั่วงอกยาว คัด	๔๕.๐๐ - ๕๐.๐๐	บาท/กก.

ภาพที่ ๕๐ แสดงราคาพืชผักที่เกษตรกรขายได้
ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ : วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

ตลาดที่สำคัญ ได้แก่

- พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ ๗๕
- ผู้บริโภคโดยตรง ร้อยละ ๑๐
- ตลาดชุมชน ร้อยละ ๑๐
- บริโภคในครัวเรือน ร้อยละ ๓
- แบ่งเพื่อนบ้าน ร้อยละ ๑
- แปรรูปและจำหน่าย ร้อยละ ๑

ภาพที่ ๕๑ แสดงวิธีการตลาดพืชผักของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบลดอนโพธิ์ทองไม่มีจุดรับซื้อผลผลิตโดยตรง มีพ่อค้ากลางมารับซื้อผลผลิตหน้าสวนและเกษตรกรนำไปจำหน่ายให้กับจุดรับซื้อผลผลิตด้วยตนเอง หรือจำหน่ายในตลาดชุมชน

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลดอนโพธิ์ทองไม่มีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านพืชผัก แต่มีองค์ความรู้ความชำนาญในการผลิตพืชผัก สามารถเป็นต้นแบบได้

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การผลิตสารชีวภัณฑ์ในการกำจัดโรคแมลงและศัตรูพืช
- การตรวจวิเคราะห์ดิน
- การบำรุงดูแลรักษา

ตารางที่ ๔๓ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตพืชผัก ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายศรัณยู คงสมจิตต์	๑	ดอนโพธิ์ทอง	เมือง	๒๕๖๐	พืชผัก

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา และแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๕๔ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหา และแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดิน ๒. น้ำ	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ น้ำท่วม/แล้ง	ปรับปรุงบำรุงดิน -	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖ ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑ ๒
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ) ๑. ราคา ๒. แหล่งรับซื้อ	ราคาผลผลิตต่ำ(ข้าว) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต (พืชผัก, ไม้ผล)	นโยบายภาครัฐ เพิ่มช่องทางการขายสินค้าเกษตร	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖ ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑ ๒
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. เกษตรกรรายเดี่ยว	ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร	จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑
ด้านการแปรรูปผลผลิตและ ผลิตภัณฑ์ ๑. ขายผลผลิตในรูปแบบสด	ความเสียหายของผลผลิตการเกษตรสูง	แปรรูปผลผลิตให้มีความหลากหลาย	ดอนโพธิ์ทอง หมู่ ๑-๖	๑

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี
ตารางที่ ๔๕ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. พื้นที่เหมาะสมต่อการทำการเกษตรอยู่ในเขตชลประทาน (s๑) ๒. มีเกษตรกรต้นแบบ และศูนย์เรียนรู้ในพื้นที่ (s๒) ๓. การคมนาคมขนส่งสะดวก (s๓) ๔. มีศูนย์ข้าวชุมชนที่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวได้ดี (s๔) ๕. ผู้นำท้องถิ่นให้ความร่วมมือด้านการเกษตร (s๕) ๖. มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนกิจกรรมหลากหลาย (s๖)	จุดอ่อน (W) ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (w๑) ๒. เกษตรกรส่วนใหญ่เน้นการทำกิจกรรมรายเดี่ยว (w๒) ๓. กลุ่มเกษตรกรทั่วไปมีการรวมกลุ่มกันแต่มีการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ต่อเนื่อง (w๓) ๔. เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตสูง (w๔) ๕. เกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้าใจองค์ความรู้ใหม่ๆ ในการพัฒนาอาชีพ และขาดความรู้ด้านการวางแผนการผลิตและการตลาด (w๕) ๖. เกษตรกรไม่ให้ความสำคัญต่อมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (w๖)
โอกาส (O) ๑. นโยบาย โครงการภาครัฐ และการสนับสนุนจากเอกชน (o๑) ๒. เกษตรกรสามารถมีโอกาสดำเนินค้า และข้าวสารทางเทคโนโลยี (o๒)	กลยุทธ์เชิงรุก (SO) ๑. ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning) (s๑o๑) - พื้นที่ที่เหมาะสม (s๑) ข้าว นโยบายแปลงใหญ่ และ ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช - พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) นโยบายปรับเปลี่ยนพืชทดแทนนาข้าว ๒. ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต (s๒o๒ s๓o๒ s๔o๒) ๓. พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้า และมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย (s๑-s๕o๒) ๔. ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กรสถาบันเกษตรกร (s๖o๑)	กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) ๑. สนับสนุนการสร้างการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF) (w๑o๑) ๒. สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน (w๒ w๓o๑) ๓. ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรและนวัตกรรม (w๔-w๕o๑ w๔-w๕o๒) ๔. สนับสนุนให้มีการทำแผนการผลิตสินค้า (w๕o๑) ๕. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (w๖o๑)
ภัยคุกคาม (T) ๑. การแข่งขันของตลาดสินค้าเกษตรที่สูงขึ้น (t๑) ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น (t๒) ๓. การเคลื่อนย้ายแรงงานไปสู่ชุมชนเมือง (t๓) ๔. สภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ (t๔)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST) ๑. ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน (s๑t๑-t๒) ๒. พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ (s๑t๓ s๑t๔) ๓. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต (s๑t๕) ๔. พัฒนาฐานข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ (s๑t๕) ๕. เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร (s๑t๖)	กลยุทธ์เชิงรับ (WT) ๑. สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม (w๕-w๖t๑) ๒. สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด (w๑t๒) ๓. สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย) (w๕t๔)

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมการผลิตให้เหมาะสมกับพื้นที่ (zoning)
  - พื้นที่ที่เหมาะสม (S๑) ข้าว นโยบายแปลงใหญ่ และ๑ คน ๑ จุด ๑ ชนิดพืช
  - พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม (N) นโยบายปรับเปลี่ยนพืชทดแทนนาข้าว
- ๑.๒ ส่งเสริมถ่ายทอดเทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต
- ๑.๓ พัฒนาพื้นที่ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตสินค้าและมีแหล่งรวบรวมสินค้าเพื่อการจำหน่าย
- ๑.๔ ส่งเสริมการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร สถาบันเกษตรกร

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ สนับสนุนการสร้างการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF)
- ๒.๒ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายชุมชน
- ๒.๓ ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการจัดการเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตรและนวัตกรรม
- ๒.๔ สนับสนุนให้มีการทำการผลิตสินค้า
- ๒.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ ควบคุมคุณภาพสินค้าให้ได้มาตรฐาน
- ๓.๒ พัฒนาเกษตรกรให้เป็น smart farmer และ smart farmer ต้นแบบ
- ๓.๓ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีในการวางแผนการผลิต
- ๓.๔ พัฒนาฐานข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ ภัยพิบัติ ให้ถูกต้องแม่นยำ
- ๓.๕ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

- ๔.๑ สร้างการรับรู้ในเรื่องมาตรฐานสินค้า และความปลอดภัยของสุขภาพและสิ่งแวดล้อม
- ๔.๒ สร้างความเข้าใจให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่ม การวางแผนการผลิตและการตลาด
- ๔.๓ สนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการบริหารจัดการสภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ (ระบบเตือนภัย)

*****

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าว

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
  - เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต
  - เกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต

โครงการที่ ๑ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์การส่งเสริมการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP (ข้าว)

๑.๑.๒ มะม่วง

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
  - เกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การส่งเสริมการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP (มะม่วง)

๑.๑.๓ พืชผัก

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
  - เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการปลูกพืชผักเป็นอาชีพเสริม
  - เกษตรกรพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การส่งเสริมการปลูกพืชผักหลังฤดูการทำนา

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์การส่งเสริมการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและมาตรฐาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าปลอดภัยและได้มาตรฐาน GAP (พืชผัก)

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)
  - เกษตรกรรุ่นใหม่ได้เรียนรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต
  - เกิดเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกรรุ่นใหม่ในอำเภอ
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเกษตรกร
รุ่นใหม่

โครงการที่ ๑ โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันของ
เกษตรกรรุ่นใหม่

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอะไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร/กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่มส่งเสริมอาชีพ/

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีความเข้มแข็ง มีการวางแผนการผลิตสินค้าของกลุ่มอย่างเป็นระบบ
- กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้ทักษะการทำงานเกษตรเพื่อยังชีพ และเศรษฐกิจพอเพียง
- กลุ่มส่งเสริมอาชีพมีความเข้มแข็ง และได้เรียนรู้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิต

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอะไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์สร้างความมั่นคงทางอาหาร

โครงการที่ ๑ โครงการผลิตพืชผักเพื่ออาหารกลางวัน

กลยุทธ์ที่ ๓ กลยุทธ์ส่งเสริมการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับกลุ่มยุวเกษตรกร

โครงการที่ ๑ โครงการจัดทำแปลงเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๔ กลยุทธ์การสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาศักยภาพกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

๑.๒.๔ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- พัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่ายให้เป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีด้านการผลิตข้าวในชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน(วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอะไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตาม เป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การพัฒนาแปลงสาธิตและจุดถ่ายทอดความรู้ภายในศูนย์ฯ

โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาแปลงสาธิตและจุดถ่ายทอดความรู้ภายในศูนย์ฯ

๑.๓ พัฒนาพื้นที่และทรัพยากรการเกษตร

๑.๓.๑ ที่ดิน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- ส่งเสริมการใช้สารชีวภาพย่อยสลายต่อซังข้าวแทนการเผาต่อซังข้าว

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การลดการเผาต่อซังข้าว

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภาพย่อยสลายต่อซังข้าวแทนการเผาต่อซังข้าว

*****

สอนศิลป์ได้
 ดำเนินงานเกษตร
 อำเภอเมืองสุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลตอนโพธิ์ทอง

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๑. โครงการ ลดต้นทุนการ ผลิตข้าวตาม กระบวนการ โรงเรียน เกษตรกร	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้ เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการ ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้า ให้มีประสิทธิภาพและได้ มาตรฐาน	๓๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย	๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร) ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๒.โครงการ ส่งเสริมการ ผลิตสินค้า ปลอดภัยและ ได้มาตรฐาน GAP (ข้าว)	๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	๒๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๓.โครงการ ยกระดับ มาตรฐาน สินค้าเกษตร GAP (มะม่วง)	๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP	๒๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลตอนโพธิ์ทอง (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	๔. โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกพืช หลากหลาย	๑. เพื่อส่งเสริมการปลูกพืช หลากหลายหลังฤดูการทำนา	๓๐ ราย	หมู่ ๑ และ ๖ ต.ดอนโพธิ์ทอง	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกร เข้าร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการ เรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	๓๐ คน	๘๑,๕๕๐	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๕.โครงการ ยกระดับ มาตรฐานสินค้า เกษตร GAP (พืชผัก)	๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมี ความรู้ ความเข้าใจใน กระบวนการผลิตสินค้า เกษตรตามระบบการจัดการ คุณภาพการปฏิบัติทาง การเกษตรที่ดี GAP (พืชผัก) ๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิต ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP (พืชผัก)	๒๐ คน/ปี	ศพก. เครือข่าย	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้า ร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการ เรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	๒๐ คน	๑๔,๙๓๕	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลตอนโพธิ์ทอง (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๑. โครงการ อบรมเชิง ปฏิบัติการเพื่อ สร้างการเรียนรู้ ร่วมกันของ เกษตรกรรุ่นใหม่	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพ เกษตรกรรุ่นใหม่ ๒. เพื่อสร้างเครือข่ายการ เรียนรู้ของเกษตรกรรุ่นใหม่ใน ตำบล	๑๒ ราย	หมู่ ๑-๖ ต.ตอน โพธิ์ทอง	๑. ๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจง โครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรรุ่นใหม่หมู่ละ ๒ คนเข้าร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการ เรียนรู้ให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ ๔. ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานตามโครงการ	๑๒ คน	๘,๙๐๐	๑๒ คน	๘,๙๐๐	๑๒ คน	๘,๙๐๐	๑๒ คน	๘,๙๐๐	๑๒ คน	๘,๙๐๐	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๒. โครงการ พัฒนาศักยภาพ วิสาหกิจชุมชน	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม ๒. เพื่อให้คณะกรรมการและสมาชิกสามารถพัฒนาศักยภาพตามแผนได้	๓๑ ราย	หมู่ ๓ ต.ตอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อกำหนดเป้าหมายและวางแผนทิศทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนร่วมกัน ๒. กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับและบทลงโทษของกลุ่มในการเข้าร่วมประชุมและดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ๓. กำหนดร่วมวางแผนการจัดดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน ๔. ชี้แจงสรุปผลการดำเนินกิจกรรมให้คณะกรรมการและสมาชิกรับทราบ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี	
	๓. โครงการ พัฒนาศักยภาพกลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการกลุ่มแม่บ้านให้มีความเข้มแข็ง	๑๒ ราย	หมู่ ๖ ต.ตอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อกำหนดเป้าหมายและวางแผนการผลิตของกลุ่มแม่บ้านร่วมกัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เกษตรตำบล และเจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลดอนโพธิ์ทอง (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๔. โครงการ ผลิตพืชผักเพื่อ อาหารกลางวัน	๑. เพื่อให้โรงเรียนมีผักปลอด สารพิษไว้เป็นวัตถุดิบสำหรับ ประกอบอาหารกลางวัน ให้กับนักเรียน	๑ โรงเรียน	หมู่ ๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุมกลุ่มยว เกษตรกรในโรงเรียนเพื่อ กำหนดชนิด และจำนวน พืชผักที่จะผลิต ๒. ดำเนินการตามแผน ๓. ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามโครงการ	๒ กิจกรรม	๒๐,๐๐๐	๒ กิจกรรม	๒๐,๐๐๐	๒ กิจกรรม	๒๐,๐๐๐	๒ กิจกรรม	๒๐,๐๐๐	๒ กิจกรรม	๒๐,๐๐๐	เกษตรตำบล และ เจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๕. โครงการ จัดทำแปลง เรียนรู้ เศรษฐกิจ พอเพียง	๑. เพื่อสร้างจุดเรียนรู้ปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงให้กับ นักเรียนและชุมชน	๑ โรงเรียน	หมู่ ๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุมกลุ่มยว เกษตรกรในโรงเรียนเพื่อ กำหนดชนิด และจำนวน พืชผักที่จะผลิต ๒. ดำเนินการตามแผน ๓. ติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตาม โครงการ	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	เกษตรตำบล และ เจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี
	๖. โครงการ พัฒนา ศักยภาพกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้าน การบริหารจัดการกลุ่ม ส่งเสริมอาชีพให้มีความ เข้มแข็ง	๓๐ ราย	หมู่ ๖ ต.ดอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุม คณะกรรมการและสมาชิก เพื่อกำหนดเป้าหมายและ วางแผนการผลิตของกลุ่ม ร่วมกัน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	เกษตรตำบล และ เจ้าหน้าที่ เกษตรอำเภอ เมือง สุพรรณบุรี

ตารางที่ ๔๖ ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลดอนโพธิ์ทอง (ต่อ)

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ ตำบลเป้าหมาย)	วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา เกษตรกร/ กลุ่ม/ องค์กร	๗. โครงการพัฒนาแปลงสาธิตและจุดถ่ายทอดความรู้ภายในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรเครือข่าย	๑. เพื่อสร้างจุดแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวให้เกษตรกร	๑ จุด	หมู่ ๓ ต.ดอนโพธิ์ทอง	๑. กำหนดประชุมคณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย เพื่อกำหนดแปลงสาธิต และเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่จะถ่ายทอดให้กับเกษตรกร ๒. ดำเนินการตามแผน ๓. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	๑ แปลง	๑๐,๐๐๐	เกษตรตำบลและเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี
พัฒนาพื้นที่และทรัพยากร การเกษตร	๑. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภาพย่อยสลายต่อขังข้าวแทนการเผาต่อขังข้าว	๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง ๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อขังข้าว	๒๐ คน	ศพก. เครือข่าย	๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ ๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ ๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	๒๐ คน	๑๙,๔๘๕	เกษตรตำบลและเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี

บรรณานุกรม

- กรมชลประทาน.๒๕๖๕.”ข้อมูลแหล่งน้ำ” รายงานประจำปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ
- กรมพัฒนาที่ดิน.๒๕๖๕. “แผนที่ความอุดมสมบูรณ์ของดิน จำแนกรายจังหวัด” เอกสารเผยแพร่กรมพัฒนาที่ดิน. แหล่งที่มา : https://www.ddd.go.th/www/lek_web/web.jsp?id=๑๘๙๐๖. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕.
- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.๒๕๖๓. คู่มือระบบแผนที่เกษตรเพื่อบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์. กรุงเทพฯ
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน.๒๕๕๓. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น.สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,กรุงเทพฯ.
- สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๕.ข้อมูลสถิติระดับอุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยเป็นรายเดือนในรอบ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๔. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๕. ข้อมูลพื้นฐานจังหวัดสุพรรณบุรี และข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานคลังจังหวัดสุพรรณบุรี. ๒๕๖๕. สถิติผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสุพรรณบุรี.สุพรรณบุรี.
- สำนักงานประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลด้านประมงอำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี.
- สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน. ๒๕๖๕ “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)” เอกสารเผยแพร่กรมการพัฒนาชุมชน. แหล่งที่มา : <https://otop.cdd.go.th/>. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๕. “สถิติรายได้และรายจ่ายครัวเรือน” เอกสารเผยแพร่ สสช. แหล่งที่มา : <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/๐๘.aspx>. ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๔ “รายงานภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศปี ๒๕๖๕” ตารางสถิติ GDP ประจำปี แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=๑๑๕๕๕. ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.๒๕๖๕. ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ.
- สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรี.๒๕๖๕. ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี. สุพรรณบุรี

ภาคผนวก

๑. ชื่อโครงการ ลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร

หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชอาหารหลักที่สำคัญของประเทศไทย ในการปลูกข้าวของไทยนั้น มีพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกอยู่มากมาย การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดีเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกในการเพิ่มผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว โดยไม่ต้องเพิ่มทุนการผลิตในส่วนที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน ทั้งนี้หากได้พันธุ์ข้าวที่ดีย่อมส่งผลในการเพิ่มผลผลิตข้าวต่อไร่สูง มีคุณภาพเมล็ดมาตรฐาน คุณสมบัติในการต้านทานโรคและแมลงศัตรูข้าวได้ดี มีคุณค่าทางโภชนาการสูงเป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั่วไป จึงมีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาและปรับปรุงพันธุ์ข้าว โดยการคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ดี เหมาะกับพื้นที่ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มช่วยเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้เกษตรกร ผู้ปลูกข้าวสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ในปัจจุบันเกษตรกรมีต้นทุนการผลิตทางด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรหันมาใช้สารเคมีเป็นส่วนใหญ่โดยไม่คำนึงความปลอดภัย ต่อผู้ผลิต และตัวผู้บริโภคเอง ส่งผลให้มีสุขภาพชีวิตที่ต่ำลง เนื่องจากได้รับสารเคมีสะสมเข้าไปในร่างกายมากจนมากเกินไป อีกทั้งปัจจัยการผลิตต่างๆ มีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรสูญเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อปีสูงมาก ปัญหาต่อมาพืชผลที่ผลิตได้มีปริมาณที่ต่ำลง และมีคุณภาพลดลง เนื่องจากพืชผลทางการเกษตร

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวและการลดต้นทุนการผลิต
๒. เพื่อพัฒนาการผลิตสินค้าให้มีประสิทธิภาพและมาตรฐาน

เป้าหมาย

ศพก. เครือข่าย เกษตรกร ๓๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๗๐ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๑๐๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๘ ครั้ง (๒ สัปดาห์/ครั้ง) - เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๓๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๑,๐๕๐ ๔,๗๕๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๑,๐๕๐ ๒๕๐ ๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้ (ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร)	- ค่าอาหารกลางวัน ๘ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๑๖ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๒๐๐ บาท จำนวน ๕๗๐ คน) - แปลงเรียนรู้ (ป้ายละ ๑,๐๐๐ บาท) - สมนาคุณวิทยากร (๔ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๘ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน - คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท	๓๖,๐๐๐ ๑๖,๘๐๐ ๖,๐๐๐ ๑,๐๐๐ ๔,๘๐๐ ๒,๔๐๐ ๑,๘๐๐ ๓๐๐ ๓,๖๐๐

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
	- ปากกา้ามละ ๑๐ บาท - กระเป๋าผ้าใส่เอกสาร ใบละ ๑๒๐ บาท	
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๘๑,๕๕๐/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตข้าว ตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๓๐ ราย

๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตร้อยละ ๕

๓. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซนต์

หมายเหตุ โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร งบประมาณจำนวน ๘๑,๕๐๐ บาท/ปี

๒. ชื่อโครงการ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง

หลักการและเหตุผล

มาตรฐาน GAP เป็นมาตรฐานที่ครอบคลุมการผลิตสินค้าเกษตรอย่างครบวงจร ตั้งแต่ปัจจัยการผลิต การผลิต การเก็บเกี่ยว การจัดการหลังการเก็บเกี่ยว การบรรจุหีบห่อ และการขนส่งการผลิต โดยกระบวนการผลิตจะต้องปลอดภัยต่อเกษตรกรและผู้บริโภค ปราศจากการปนเปื้อนของสารเคมี ไม่ทำให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมมีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ผลผลิตสูงคุ้มค่าการลงทุน การผลิตตามมาตรฐาน GAP ก่อให้เกิดความยั่งยืนทางการเกษตร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ในปัจจุบันตลาดและผู้บริโภคหันมาให้ความสนใจในการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ อาหารที่มีความปลอดภัย ผ่านกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริมและพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ทักษะและความชำนาญสามารถผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ แต่เกษตรกรในฐานะผู้ผลิตยังไม่มีมีความรู้ทักษะและความชำนาญในการผลิตที่มีการควบคุมและต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการผลิตด้วยเหตุนี้ จึงได้จัดทำโครงการนี้ขึ้นเพื่อพัฒนาเกษตรกรให้สามารถยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง โดยส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าเกษตรด้านพืชตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practices: GAP) เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ปลอดภัยมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเกิดความยั่งยืนในระบบการผลิตและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP
๒. เพื่อให้เกษตรกรผู้ผลิตได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP

เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมะม่วง จำนวน ๒๐ ราย

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๕ – กันยายน ๒๕๖๕ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ

ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑.ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน กระดาษ A๔ ๕ รีม ปากกาเคมี จำนวน ๑๐ ด้าม การดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๗๐๐ ๖๒๕ ๒๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒.ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๕ รีม) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๗๐๐ ๖๒๕ ๕๐๐
๓.ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๑๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) - สมนาคุณวิทยากร (๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ - ค่าวัสดุสำนักงาน	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๒,๐๐๐ ๑,๒๐๐ ๕๐๐

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
	• คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท • ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท • แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔.ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงานกระดาษ A๔ ๕ รีม	๖๒๕
รวมงบประมาณ		๑๔,๙๓๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตรตามระบบการจัดการคุณภาพ การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี GAP จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าที่ได้มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน GAP ๕๐ เปอร์เซ็นต์

หมายเหตุ โครงการยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) มะม่วง งบประมาณจำนวน ๑๔,๙๓๕ บาท/ปี

๓. ชื่อโครงการ โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นกฎหมายที่ให้การสนับสนุนการประกอบกิจการของเศรษฐกิจชุมชนบนพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง โดยส่งเสริมให้ชุมชนนำความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการที่เป็นเอกลักษณ์ โดยสนับสนุนให้มีการรวมตัวกันประกอบกิจการในลักษณะของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจะสร้างงาน สร้างรายได้และทำให้ชุมชนพึ่งตนเองได้ รวมถึงเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงให้กับเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินงานส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนมีขั้นตอนและกลไกการดำเนินงานที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การรับรองสถานภาพวิสาหกิจชุมชน การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน ในการกำหนดแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน รวมถึงการทำหน้าที่นายทะเบียนวิสาหกิจชุมชน และการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับกรมส่งเสริมการเกษตร

โดยวิสาหกิจชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งประเภทการประกอบกิจการและศักยภาพของกิจการ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจึงต้องใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายเพื่อพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนพัฒนาไปเป็นผู้ประกอบการชุมชนที่เข้มแข็ง วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง มีคณะกรรมการและสมาชิกส่วนใหญ่ค่อนข้างมีอายุ และบางรายมีภารกิจอำนาจหน้าที่ในชุมชนหลายบทบาท ทำให้ความสามารถในการการจดบันทึก การทำบัญชี และการวางแผนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยังไม่เป็นรูปแบบที่ชัดเจน จึงมีความจำเป็นในการพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรม เพื่อให้ผลลัพธ์การดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนมีประสิทธิภาพและเห็นผลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนให้มีความชัดเจน และเป็นรูปธรรม
๒. เพื่อให้คณะกรรมการและสมาชิกสามารถพัฒนาศักยภาพตามแผนพัฒนาได้

เป้าหมาย

คณะกรรมการและสมาชิกวิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง
จำนวน ๓๑ ราย

วิธีการดำเนินงาน

๑. กำหนดประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อกำหนดเป้าหมายและวางแผนทิศทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนร่วมกัน
๒. กำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ และบทลงโทษของกลุ่มในการเข้าร่วมประชุมและดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร
๓. กำหนดร่วมวางแผนการจัดดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน
๔. ชี้แจงสรุปผลการดำเนินกิจกรรมให้คณะกรรมการและสมาชิกรับทราบ

สถานที่ดำเนินงาน

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง เลขที่ ๙๖ หมู่ ๓
ตำบลดอนโพธิ์ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

มีนาคม – สิงหาคม ๒๕๖๖

งบประมาณ ไม่ใช้งบประมาณ**ผลที่คาดว่าจะได้รับ****ผลผลิต (Output)**

๑. สมาชิกวิสาหกิจชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน
๒. วิสาหกิจชุมชนได้รับการสนับสนุนกลไกการทำงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ให้สามารถขับเคลื่อนการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ (Outcome)

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง สามารถพัฒนาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนได้ดียิ่งขึ้น

ตัวชี้วัด

วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบลดอนโพธิ์ทอง สามารถพัฒนาศักยภาพและรักษาระดับคงเดิมไว้ได้

๔. ชื่อโครงการ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

หลักการและเหตุผล

คนไทยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมและประเทศไทยจะอาศัยการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยเฉพาะพืชผลทางการเกษตรเป็นสินค้าที่ส่งออกที่สำคัญนำรายได้เข้าประเทศได้ปีละมหาศาลและผลักดันประเทศไปเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารของโลกแต่ปัจจุบันการเกษตรได้รับผลกระทบจากการซื้อปุ๋ยเคมีที่มีราคาสูงมากส่งผลกระทบต่อราคาค่าต้นทุนการผลิตสูงขึ้นประกอบกับคนไทยนิยมทำการเกษตรเคมีมากกว่าใช้รูปแบบตามธรรมชาติ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรประเทศไทยมีแนวโน้มมากขึ้นแต่กำลังความสามารถในการผลิตปุ๋ยเคมีเพื่อการเกษตรของประเทศไทยนั้นไม่เพียงพอจึงจำเป็นต้องนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศทำให้ประเทศไทยเสียดุลการค้า การใช้ปุ๋ยเคมีในปริมาณมากแทนธาตุอาหารที่เป็นอินทรีย์วัตถุและการใช้สารเคมีฆ่าแมลงแทนสมุนไพร เพื่อการกำจัดศัตรูพืช ก่อให้เกิดปัญหาด้านต่าง ๆ เช่น

๑. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น เกิดจากสารปนเปื้อนของสารเคมีในแหล่งน้ำและดินทำให้ระบบนิเวศของสิ่งมีชีวิตเสียไป

๒. ปัญหาต่อความปลอดภัยสุขภาพของเกษตรกรซึ่งจะส่งผลให้สุขภาพชีวิตของเกษตรกรต่ำลงเนื่องจากได้รับสารเคมีเข้าไปในร่างกายมากๆ ตลอดจนปัญหาการตกค้างของสารเคมี ผลิตผลทางการเกษตร ส่งผลให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภค

ในขณะที่การใช้ปุ๋ยและสารเคมีส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้นประจวบกับมีการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม คุณภาพของพืชผักและใส่ใจผู้บริโภคมากขึ้น ปัจจุบันเกษตรกรมีความสนใจการเกษตรแบบธรรมชาติและหรือเกษตรยั่งยืนกันมากขึ้น จึงใช้สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติที่อยู่ใกล้ตัว มาทดลองและประยุกต์ให้เป็นประโยชน์มากขึ้น การเกษตรแบบธรรมชาติโดยใช้เทคนิคทางด้านจุลินทรีย์ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นหรือในธรรมชาตินี้ เป็นภูมิปัญญาที่ได้พัฒนาในหลายประเทศ เช่น เกาหลี ไทย เป็นต้น จนได้น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพไว้ใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง น้ำหมักชีวภาพหรือน้ำหมักชีวภาพหรือปุ๋ยน้ำชีวภาพ แล้วแต่จะเรียกซึ่งมีความหมายเหมือนกัน

จึงมีแนวความคิดที่จะนำวัสดุที่เหลือใช้ทางการเกษตร เช่น สับปะรด, หน่อกล้วย และกากน้ำตาลนำมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพ ดังนั้นการนำจุลินทรีย์ช่วยในการเร่งปฏิกิริยาการย่อยสลายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เหลือใช้ให้เป็นปุ๋ยชีวภาพเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการเกษตรเพื่อลดต้นทุนการผลิตการเกษตร ลดการนำเข้าปุ๋ยเคมีจากต่างประเทศที่มีราคาสูง ลดปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาต่อสุขภาพต่อเกษตรกรและผู้บริโภคด้วย

วัตถุประสงค์โครงการ

๑. เพื่อให้เกษตรกรได้เรียนรู้การผลิตสารชีวภาพอย่างถูกต้อง
๒. เพื่อส่งเสริมการใช้สารชีวภาพทดแทนเพื่อลดการเผาต่อซังข้าว

เป้าหมาย เกษตรกรหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจ ๒๐ คน

ระยะเวลาดำเนินงาน เดือน ตุลาคม ๒๕๖๔ – กันยายน ๒๕๖๔ (๔ ปี)

พื้นที่ดำเนินการ ศพก. เครือข่าย

กิจกรรม

กิจกรรม	ปริมาณงาน
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	จัดกระบวนการเรียนรู้จำนวน ๑ ครั้ง/ปี - เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	เกษตรกรจำนวน ๒๐ คน

วิธีการดำเนินการ

กิจกรรม	หน่วยงาน	บุคคลเป้าหมาย
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณ เกษตรกร และผู้นำในชุมชน
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี และหน่วยงานภาคี	เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีและหน่วยงานภาคี
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี	เจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองสุพรรณบุรี เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

งบประมาณ

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
๑. ประชาสัมพันธ์และชี้แจงโครงการ	- ป้ายไวนิล จำนวน ๑ ป้าย - ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) - วัสดุสำนักงาน ● กระดาษ A๔ ตาบลด ๒ รีม ● ปากกาเคมี ๓๐ บาท/ด้าม จำนวน ๒๐ ด้าม) ● กระดาษฟาง แผ่นละ ๖ บาท ๑๐ แผ่น - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐ ๗๐๐ ๒๕๐ ๖๐๐ ๖๐ ๕๐๐
๒. ประชุมและรับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ	- ค่าอาหารว่าง (๓๕ บาท/ราย) ๒๐ ราย - วัสดุสำนักงาน (กระดาษ a๔ ๑ รีม)	๗๐๐ ๑๒๕

กิจกรรม	รายการ	งบประมาณ (บาท)
	- ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่	๕๐๐
๓. ฝึกอบรมและจัดกระบวนการเรียนรู้	- ค่าอาหารกลางวัน ๑ มื้อ (มื้อละ ๑๕๐ บาท) - ค่าอาหารว่าง จำนวน ๒ มื้อ (มื้อละ ๓๕ บาท) - วัสดุฝึกอบรม (รายละเอียด ๒๐๐ บาท จำนวน ๒๐ คน) สับปรด ๓ ส่วน กิโลกรัมละ ๓๐ บาท ๙๐ กิโลกรัม หรือหน่อกล้วย ๓ ส่วน (หามาเองได้) กากน้ำตาล ๑ ส่วน ลิตรละ ๓๐ บาท จำนวน ๒ แกลลอน แกลลอนละ ๑๕ ลิตร - สมนาคุณวิทยากร (๑ ครั้งๆ ละ ๒ ชั่วโมงๆ ละ ๖๐๐ บาท) - ค่าจ้างเหมาจัดเตรียมสถานที่ (วันละ ๓๐๐ บาท จำนวน ๑ วัน) - ค่าวัสดุสำนักงาน • คู่มือเล่มละ ๖๐ บาท • ปากกาด้ามละ ๑๐ บาท • แฟ้มกระดุม ใบละ ๒๐ บาท	๓,๐๐๐ ๑,๔๐๐ ๔,๐๐๐ ๒๗๐๐ ๙๐๐ ๑,๒๐๐ ๓๐๐ ๑,๒๐๐ ๒๐๐ ๔๐๐
๔. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ	- ค่าวัสดุสำนักงาน	๒๕๐
รวมงบประมาณ		๑๙,๔๘๕/ปี

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรที่มีความรู้และทักษะในการผลิตสารชีวภาพ จำนวน ๒๐ ราย
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถลดการเผาตอซังลง ร้อยละ ๕๐

หมายเหตุ โครงการการผลิตสารชีวภาพเพื่อลดการเผาตอซังข้าว งบประมาณจำนวน ๑๙,๔๘๕ บาท/ปี